DRAUGAS

2ND CLASS MAIL

THE LITHUANIAN WORLD–WIDE DAILY

IŠEIVIJOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Vol. LXXXIII Kaina 35 c. TREČIADIENIS – WEDNESDAY, SPALIS – OCTOBER 28, 1992 Nr. 211

PRELIMINARŪS RINKIMŲ Į SEIMĄ REZULTATAI

Antradienio žinios iš Lietuvos

Vilnius, spalio 27 d. (Elta) — Vyriausiojoje rinkimų komisijoje gauti duomenys apie Seimo rinkimų rezultatus daugiamandatėje ir vienmandatėse rinkimų apygardose yra preliminarūs ir bus tikslinami.

Daugiamandatėje apygardoje daugiausia balsų surinko LDDP — 44,70, Sąjūdžio koalicija — 19,80, Krikščionių demokratų partijos, Demokratų partijos bei Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos sąrašas — 11,61, Lietuvos socialdemokratų partija — 5,96 procento balsų. Kitos partijos ir jų sąjungos surinko mažiau negu 4 procentus balsų, ir Seimo mandatų dalybose nedalyvauja. Lenkų sąjunga, nors ir surinko 2,30 procento balsų, mandatus gaus, nes Seimo rinkimų įstatyme tautinėms mažumoms numatytos lengvatos. Pagal daugiamandatėje apygardoje surinktų balsų skaičių mandatai parlamente tikriausiai bus paskirstyti taip: LDDP — 34, Sąjūdžio koalicija — 18, Lietuvos krikščionių demokratų partija, demokratų partija bei politinių kalinių ir tremtinių sąjunga — 11, socialdemokratų partija — 5, lenkų sąjunga — 2.

Vienmandatėse apygardose išrinkta tik 13 deputatų. Daugumas jų — LDDP kelti kandidatai.

57 apygardose po dviejų savaičių įvyks pakartotinis balsavimas.

V. Landsbergis: LDDP rado būdų, kaip įtikinti rinkėjus

Spalio 26 dieną Lietuvos Aukščiausiojoje Taryboje surengtoje spaudos konferencijoje Vytautas Landsbergis rinkimų į Seimą rezultatus pavadino LDDP sėkme. Tai rodo, pasakė jis, jog ši partija rado būdų, kaip įtikinti rinkėjus. Jau dabar matome ateinantį kitokį Lietuvos nepriklausomybės kelio etapą — su naujai išdėstoma atsakomybe. Kokios bebūtų proporcijos Lietuvos Seime, jos bus kitokios, negu buvo Aukščiausiojoje Taryboje. Kitokios bus ir sprendimų priėmimo galimybės, taigi — ir atsakomybė.

Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas pažymėjo, jog svarbu, kad būtų išlaikyta tai, kas per tuos dvejus su puse metų pasiekta. Turime toliau, negailėdami pastangų ir energijos, stengtis eiti į tarptautinių organizacijų sistemą ir taip išbalansuoti paveldėtą vienpusišką Rusijos įtaką.

V. Landsbergis pažymėjo, kad Rusija aktyviai dalyvavo ir šiuose rinkimuose ir kad dėl jos ekonominės politikos tas dalyvavimas buvo jaučiamas. Jis pabrėžė, kad svarbiausia yra susitarimai dėl kariuomenės išvedimo iki 1993 metų rugpjūčio. Šių susitarimų turi būti laikomasi, ir LDDP pozicija šiuo klausimu, jos atsakomybė bus ypatinga — Lietuvai, Baltijos regionui ir galbūt visai Europai. Aš neabejoju, kad bus baigti rengti mūsų susitarimai ekonomikos srityje, taip, kaip jie dabar yra suformuluoti — kad Rusija nekeis savo pozicijos po rinkimų Lietuvoje.

Parlamento vadovas atsakė į Lietuvos ir užsienio žurnalistų klausimus. Į klausimą, ar Aukščiausiosios Tarybos Pirmininkas tikėjęsis tokių rinkimų rezultatų, Vytautas Landsbergis pasakė, jog jie jam šiek tiek netikėti. Ar reiktų dėl tokių rezultatų kaltinti rinkėjus? Vytautas Landsbergis pasakė, jog jau nuo praėjusių rinkimų tapo madinga kalbėti apie klaidas. Yra parodytas pasirinkimas, o ar rezultatai bus tokie, kokių tikėjosi balsuodami, ar bus kitokie — tuomet rinkėjai ir pasakys — padarė jie klaidą, ar ne, — pažymėjo Vytautas Landsbergis.

Lietuva neatspari šalčiui, ar sušildys LDDP?

Vedamąjį straipsnį šitokiu pavadinimu spausdina spalio 27 dienos numeryje laikraštis „Lietuvos aidas". Preliminarūs rinkimų rezultatai, rašoma straipsnyje, gana netikėti ir Sąjūdžio, ir LDDP šalininkams. Suglumę atrodė ir tarptautiniai vertintojai, Lietuvą, matyt, laikę gerokai vakarietiškesne negu Rumuniją, kurioje ne taip seniai irgi laimėjo postkomunistai. Žinoma, galima kalbėti, kad Vakarai dabar daug atsargiau vertins mūsų pasirengimą atsiplėšti nuo Rytų, tačiau esmė ne čia. Reikia garbingai įvertinti naujųjų, reformas vykdžiusių jėgų pralaimėjimą ir pasimokyti iš klaidų. Nes yra du pasirinkimai: arba turime pripažinti, kad Lietuvos žmonės per 50 okupacijos metų įgijo sunkiai pagydomą vergo kompleksą ir jiems svarbiau turėti šilumą žadantį šeimininką, negu patiems kapstytis iš bėdos, arba turime pripažinti, kad dešinieji (jiems dauguma žmonių priskiria reformų vykdymą) padarė per daug klaidų.

Straipsnio autoriaus, laikraščio vyriausiojo redaktoriaus Sauliaus Stomos žodžiais, viena iš didžiųjų klaidų yra tai, kad ūkio reforma buvo nepakankamai išaiškinta visiems visuomenės sluoksniams. Sąjūdžio lyderiai manė, kad svarbiausia — teisingai elgtis, o žmonės patys atsirinks. Deja... Tuo tarpu LDDP visur akcentavo reformų kritiką ir rinko taškus.

Didele apsauga tampa laiku patvirtinta Konstitucija. LDDP dabar turi galimybę įrodyti, kad ji tikrai yra normali demokratinė partija, prisiimanti atsakomybę už savo veiksmus. Nors demokratija ir turi daug blogybių, kartais ji gali reikšti ir kvailių valdžią, tačiau tik demokratijoje patys žmonės gali klysti ir po kiek laiko patys matyti savo klaidas.

Praėjo revoliucijos laikas — turim dirbti kartu

Taip pasakė LDDP lyderis A. Brazauskas spalio 26 dieną savo spaudos konferencijoje. LDDP kvies politines jėgas, turinčias atstovus Seime, į didžiąją koaliciją ir sieks koalicinės vyriausybės. LDDP savo pažiūromis, pasakė Brazauskas, artėjanti prie socialdemokratijos. Centre esančios politinės jėgos, nors ir pralaimėjusios rinkimus, gali tikėtis LDDP užtarimo. Dalinti valdžios postų A. Brazauskas dar nepradėjo, jis ir pats dar neapsisprendė, ar kandidatuos į prezidentus — tai priklausys nuo situacijos po rinkimų.

Užsienio politikoje, kaip pabrėžė LDDP lyderis, bus siekiama daugiau konkretizuoti santykius su Rusija, ypač daug dėmesio skirti deryboms dėl kainų. („Pasaulinės kainos — mums neįkandamos"). Dar svarbiau, kalbėjo lyderis, ieškoti išeities iš energetinės krizės. LDDP pasisakys prieš desovietizacijos įstatymą. Į užsienio žurnalistės klausimą, ar įsivaizduoja kapitalizmą Lietuvoje, A. Brazauskas atsakė: nežinau, ką turite galvoje, bet jei laisvą rinką — tai bus negreit. (V.P.)

Kalvarijų turgus Vilniuje šią vasarą. Neatrodo, kad lietuviai sostinėje kenčia per didelius ekonominius trūkumus...

Nuotr. **Jono Tamulaičio**

Pabaltijo ir JAV gamtosaugininkų pasikeitimo programa

Washington, DC, spalio 23 d., — JAV-ėse nuo spalio 17 iki lapkričio 6 d. lankosi dvylikos narių gamtosaugos specialistų grupė iš Pabaltijo kraštų, iškviesta JAV Informacijos agentūros (USIA) specialios programos, vadinamos „Ekologijos aktyvizmas Pabaltijo tautose". Šią programą administruoja JAV Tarptautinio Švietimo institutas, bendradarbiaudamas su JAV Nacionalinio Aplinkos bei sveikatos saugumo centru. Šio projekto eigoje delegatai iš Pabaltijo valstybių bus supažindinti su metodais,naudojamais JAV, sprendžiant aplinkos, gamtosaugos ir taršos klausimus. Svečiai — dalyviai galės pasidalinti rekomendacijomis ir patirtimi su savo kolegomis JAV-ėse. Tai padės gerus pagrindus bendriems ateities projektams.

Jų viešnagė JAV-ėse prasidėjo orientacijos sesijomis Washington, DC, kur jie buvo supažindinti su JAV kultūrinėmis vertybėmis ir politine sistema. Jie taip pat susipažino su įvairiomis valdžios bei gamtosaugos organizacijomis, jų tarpe Pasaulio Gyvūnijos Fondo-Išsaugojimo Fondu ir JAV Gamtos Apsaugos agentūra.

Spalio 22 d. dalyviai nuvyko į San Francisco giliau pastudijuoti viešojo ir privataus sektoriaus bendradarbiavimą. Čia jie girdėjo pranešimus iš nevaldiškų gamtos apsaugos organizacijų: Sierra Club, Greenpeace ir EarthFirst! pareigūnų bei savanorių. Delegacijos nariai aplankys Golden Gate National Recreational draustinį ir, atsiliepiant į Baltijos rūpestį miškų tvarkymu, aplankys ir Muir Woods National Monument, kuriame galės pamatyti Californijos milžiniškus, tūkstantmečius Sequoia raudonmedžius.

Spalio 27 d. delegatai pradeda vienos savaitės bendradarbiavimą įvairiose įstaigose, išsiskirstydami po JAV valstijas. Delegatų tarpe yra ir keli lietuviai. Iš Vilniaus — Lietuvos Gamtos Apsaugos mnisterijos Kietų atmatų pašalinimo departamento vedėja Irena Gavėnienė. Ji šią savaitę praleis Chicagoje ir Madison, Wisconsin. Minneapolis, Minnesota, mieste savaitę praleis „Žalioji Lietuva" vyriausia redaktorė ir Lietuvos Civilinio apsigynimo departamento direktoriaus pavaduotoja Daina Karlonaitė. Į Freeport, Il, pasiųstas Vladas Seporaitis, Klaipėdos Regioninės Agentūros projektų tvarkymo direktoriaus pavaduotojas. Vilniaus Vandens tiekimo vyriausias tvarkytojas Rimgaudas Špokas praleis savaitę San Francisco, Californijoje.

Lapkričio 3 d. jie visi nuvyks į New Yorką, kur posėdžiaus su įvairiomis nacionalinėmis ir tarptautinėmis gamtosaugos grupėmis aptarti teisinius klausimus, tarptautines gamtosaugos vystymo programas bei gamtosaugos sutartis. Jie taip pat aplankys Aplinkos Gynybos fondą, Pasaulio Aplinkos centrą, Rytų Europos Aplinkos centrą Columbia universitete ir Jungtines Tautas. Lapkričio 6 d. atstovai grįžta Lietuvon pasiruošti savo kolegų iš JAV priėmimui.

Antroji šio pasikeitimo dalis vyks lapkričio 12-19 d., kai į Lietuvą atvyks šeši gamtos apsaugos specialistai iš JAV apžiūrėti jiems paskirto krašto gamtos apsaugos padėtį ir susitikti su pagrindinių įstaigų vadovais. JAV delegatų tarpe yra ir čikagietis Vacys Šaulys, Gamtosaugos mokslininkas, dirbantis JAV Aplinkos Apsaugos agentūros V regione.

Trečioji šio pasikeitimo dalis lapkričio 19-24 d. vyks Taline, Estijoje, kur visi šios programos dalyviai vėl susitiks bendrame seminare, kurio metu jie patys padarys pranešimus apie savo patirtis šių pasikeitimų metu.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Roma. — Libijos vyriausybė pareikalavo, kad Italija apmokėtų už 32-jus metus trukusią šios šiaurinės Afrikos valstybės kolonizaciją, o taip pat paaiškintų apie daugiau kaip 5,000 gyventojų likimą, kuriuos esą italai pagrobę ir išsivežę į savo kraštą vergų darbams. Italija buvo Libiją okupavusi nuo 1911 iki 1943 metų. Romos vyriausybė apie bet kokius nuostolių atlyginimus nenori net girdėti ir reikalą laiko seniai uždarytu.

— Jeruzalė. Izraelio lėktuvai, artilerija ir net kariniai laivai daužė Lebano vietoves, „atsilygindami" už Islamo fundamentalistų užpuolimą, kurio metu žuvo 5 Izraelio kariai. Užpuolimas įvykdytas praėjusį sekmadienį, o „akis už akį" iš žydų pusės — pirmadienį.

— Washington, DC. — Dar vis kelia rūpestį JAV bendrovių ir kariuomenės vadovybės parduotieji Irakui ginklai, techniniai įrengimai ir kiti svarbūs strateginiai reikmenys. 1989 m. prez. Busho administracija patvirtino dviejų labai svarbių kompiuterių, galimų panaudoti karo atveju, pardavimą ir eksportą į Iraką.

— Berlynas. — Penkias naktis iš eilės siaučia neramumai Vokietijos šiaurrytiniame Greifswaldo mieste, kur kitataučiai studentai ir neonaciai kovoja tarpusavyje. Neonaciai užpuldinėja ne tik pabėgėlius ar šiaip svetimtaučius, apsigyvenusius Vokietijoje, bet pradėjo kabinėtis ir prie kitataučių studentų, atvykusių studijuoti Vokietijos universitetuose.

— Minneapolis, MN — Keturios moterys išsiruošė į Antarktiką ir nori slidėmis perskrosti šį žemyną. Tai pirmoji tokia moterų grupės ekspedicija. Jos vadovė Ann Boncroft buvo pirmoji moteris istorijoje, pėsčia pasiekusi Šiaurės ašigalį 1986 metais.

— Washington, DC — Pirmojoje šių metų pusėje bendras nusikaltimų vidurkis Amerikoje sumažėjo 2%. Tai pirmas toks sumažėjimas per pastaruosius 8 metus, tačiau, FBI teigimu, yra padaugėję sunkieji nusikaltimai, o sumažėjimas matomas tik paprastųjų nusikaltimų skaičiuje.

Lietuvoje laimėjo buvę komunistai

Amerikiečių spauda apie rinkimus

Nepriklausomoje Lietuvoje po beveik 50 vergijos metų pirmuosius laisvus rinkimus, įvykusius spalio 25 d., su dideliu dėmesiu sekė pasaulio politinių pasikeitimų ir srovių stebėtojai. Labiausiai, be abejo, vakariečiai (Europa ir Šiaurės Amerika) ir slavai. Rezultatai daugiausia nustebino vakariečius, nes čia buvo tikima, kad Lietuva yra tvirtai pažengusi demokratijos keliu ir brangina savo nepriklausomybę, kurios siekius taip akivaizdžiai ir šiltai televizijos žinių laidos ir spauda perduodavo pasauliui 1989-1991 metais. Dėl to ir, rinkimų rezultatams paaiškėjus, amerikiečių spauda pradėjo plačiai juos komentuoti spalio 26, o ypač 27 dienos (spalio 26 d. labai išsamių duomenų dar iš viso neturėta) laidose.

Būdinga, kad „New York Times" ir „Chicago Sun-Times" korespondentai pranešimus padarė iš Maskvos, nes balsavimų rezultatai daugiausia siejami ir su Rusijos laimėjimu. Rusijai skiriami ir nuopelnai už buvusios komunistų partijos triumfą Lietuvoje. Iš Maskvos taip pat rašo „The Christian Science Monitor" žurnalistas. Tik „Chicago Tribune" korespondentas, parašęs trumpiausią pranešimą, siunčia jį iš Vilniaus.

Visų dienraščių straipsniuose apie buvusios komunistų partijos neginčijamą laimėjimą, įvykusį taip greit po Lietuvos nepriklausomybės atstatymo, pažymima, kad pagrindinė Sąjūdžio ir Vytauto Landsbergio pralaimėjimo priežastis yra sunki ekonominė krašto padėtis. Čia taip pat prisidėjęs gyventojų nepasitenkinimas partijų rietenomis, vykusiomis dar gerokai prieš rinkimus ir iki pat balsavimo dienos. Taip pat pabrėžiama, kad Lietuva buvo pirmoji sovietų imperijos valstybė, išsilaisvinusi iš Sąjungos globos ir pasiskelbusi nepriklausoma. Galbūt tuo savo žygiu pagreitinusi ir visos sovietinės sistemos subyrėjimą. Tačiau Lietuva yra taip pat pirmoji savanoriškai vėl pasirinkusi buvusiuosius komunistus, nors jie dabar vadinasi kitu vardu. Vos tik paskelbus balsavimų rezultatus, buvęs Lietuvos komunistų partijos vadas Algirdas Brazauskas skubėjo užtikrinti tautą, kad bus siekiama glaudesnių ekonominių ryšių su Rusija. Nors jis taip pat pabrėžė nepriklausomybės apsaugojimo pažadus, tais jo žodžiais gerokai abejojama ir manoma, kad Lietuva svarstys įsijungimo į Sandraugos eiles galimybes.

Lietuva, kaip ir kitos atsiskyrusios sovietų respublikos, netruko pajusti ekonominius sunkumus, kai Rusija nebesiuntė žaliavų fabrikams (pastebima, kad trečdalis Lietuvos fabrikų iš viso neveikia ir žmonės nebeturi darbo) ir pigiomis kainomis alyvos pramonei bei privačiam vartojimui. Nepaisant vakariečių pastangų remti Pabaltijo kraštus, trūkumai buvo skaudžiai jaučiami, ypač po praėjusios vasaros sausrų, o gyventojai buvo susirūpinę galimais dar didesniais nepritekliais ateinančią žiemą. Manoma, kad šią situaciją mokėjo gerai išnaudoti buvusieji Lietuvos šeimininkai-rusai, kurie per ilgus okupacijos metus jau buvo išmokę panaudoti žmonių nuotaikas savo labui. Buvusiems komunistų agentams ir saugumiečiams prieš rinkimus buvo tikra „darbymetė", kai jie žadino gyventojuose nepasitenkinimą Sąjūdžio vadovavimu ir agitavo už „savo žmones", kurie Lietuvon turėjo vėl atplukdyti „medaus ir pieno upes" (žinoma, iš Rusijos).

„The Christian Science Monitor" (spalio 27 d.) pažymi, kad tuo gyventojų nepasitenkinimu pasinaudojo ir Algirdo Brazausko vadovaujama LDDP, siūlydama Rusijos palankumą ir paramą už gyventojų balsus šiai partijai.

Apskritai amerikiečių spauda išreiškia ne tik nusistebėjimą buvusių rinkimų rezultatais, bet ir tam tikrą nusivylimą Lietuvos demokratiškumu. Taip pat spėliojama, ar šis Lietuvos žygis nebus signalas kitoms buvusioms sovietų respublikoms. „Jeigu tauta, kuri buvo laikoma labiausiai persiėmusi demokratiškom idėjom ir palanki laisvai pramonei bei prekybai, neišlaikė ekonominio spaudimo, kitos valstybės, ypač Rusija ir Ukraina, turi labai rimtai pagalvoti, kuria linkme jų politika pasuktų, jeigu dabar vyktų rinkimai", rašo „New York Times". Taip pat prileidžiama, kad komunizmas galbūt dar nėra visiškai miręs, dar per anksti jį palaidoti ir pastatyti antkapį.

Maskvos „Laisvės balsas"

Dar neseniai transliavęs komunistinę propagandą į Vietnamą, Rusijos „Laisvės balsas" kiekvieną vakarą siunčia žinias ir kitokias programas, ypač skatinančias vietnamiečius iš savo tarpo išrauti komunistines idėjas. Jau nuo š.m. rugpjūčio mėnesio Vietnamo vyriausybė reikalauja, kad Rusija sustabdytų „Laisvės balso" transliacijas. Vietnamo ambasadorius Maskvoje pareiškė korespondentams, kad, prisidengęs žmogaus teisių apsauga, „Laisvės balsas " ragina Vietnamo gyventojus nuversti savo vyriausybę. Radijo transliacijų vadovybė tuo tarpu kaltinimus atmeta ir tvirtina, kad, nors transliacijos yra priešingos komunistinei sistemai, jos jokiu būdu nesikiša į krašto valdymo pakeitimus. Transliacijos tik teikia žinias apie buvusių komunistinių kraštų pastangas pereiti į demokratijos sistemą, taip pat pranešinėja apie vietnamiečių, gyvenančių laisvuose kraštuose, veiklą.

KALENDORIUS

Spalio 28 d.: Šv. Simonas ir Judas Tadas, apaštalai; Anastazija, Gaudrimas.

Spalio 29 d.: Maksimilijonas, Narcizas, Barutis, Violeta.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 6:11, leidžiasi 4:52.

Temperatūra dieną 63 F (12 C), sutirštėja debesys, gali net būti lietaus; naktį — 32 F (0 C).

SKAUTYBĖS kelias

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKIŲ,-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja j.v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

ASS METINĖS ŠVENTĖS SUEIGOJE

Akademinio Skautų sąjūdžio Chicagos skyriaus metinėje šventėje, spalio 9 dienos sueigoje, vykusioje Lietuvių centre Lemonte, dalyvavo arti 70 ASS narių.

Sueiga buvo pradėta šv. Mišiomis Pal. Jurgio Matulaičio misijos koplyčioje, Lemonte. Šv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė kun. Kidykas, SJ. Prisiminti Amžinybėn išėjusieji ASS nariai, pasimelsta už gyvuosius, sveikatos melsta neseniai sunkias operacijas pergyvenusiam buv. ASS Chicagos skyriaus pirmininkui fil. kun. Juozui Vaišniui, SJ. Lektorių pareigas puikiai atliko sesė Jūratė Jankauskaitė ir brolis Tadas Misiūnas.

Po pamaldų Lietuvių centro „Bočių" menėje vyko metinė sueiga, sklandžiai vedama komendanto senj. Ričardo Chiapetta. Po iškilmingos sueigos ceremonialo vyko naujų narių pasižadėjimai, jų pakėlimai į ASD tikrąsias nares, ir Korp! Vytis senjorus. Studijas baigusieji buvo pakelti į filisterius.

Pakėlimus į ASD — Akademinės Skaučių draugovės tikrąsias nares pravedė fil. Kristina Radvilaitė, tn Dana Penčylaitė ir tn Vida Damijonaitytė. Pakeltos buvo trys „Nerijos" jūrų skaučių tunto veiklios gintarės — Jūratė Jankauskaitė, Gailė Sabaliauskaitė ir Laima Pauliūtė.

Pakėlimui į senjorus vadovavo Korp! Vytis tėvūnas fil. ps. Vytenis Kirvelaitis. Pakelti buvo — Andrius Utz, Andrius Panaras ir Tadas Misiūnas.

Pakėlimus į ASS filisterius pravedė fil. ps. Audrius Remeikis. Pakelti buvo — tn Vida Brazaitytė, senj. Ričardas Chiapetta, tn Julija Izokaitytė, tn Judita Urbaitė ir senj. Jonas Variakojis.

Į paskautininkės laipsnį pakeltos fil. Nidos Bichnevičiūtės įžodį pravedė ASS Vadijos pirmininkas fil. vs Edmundas Korzonas.

Visi pakeltieji ir įžodį davusi sesė buvo apdovanoti gėlėmis, nuoširdžiai sesių ir brolių pasveikinti. Oficialų sveikinimo žodį tarė ASS Vadijos pirm. fil. vs E. Korzonas, ASD Centro valdybos pirmininkė fil. ps. Nida Bichnevičiūtė ir Korp! Vytis vardu — fil. ps. Vytenis Kirvelaitis.

Iškilmingą sueigą baigdami, sueigos dalyviai sustoję ratu savo džiaugsmą išreiškė dainomis.

Po sueigos gera buvo ir pasivaišinti, o vaišes paruošė fil. Audriaus Remeikio vadovaujami Chicagos filisteriai. Vaišinantis maloniai pabendrauta ir artimiau susipažinta su naujais senjorais ir tikrosiomis narėmis. O kad ir sueigoje nedalyvavę galėtų su jais susipažinti, čia pateikiame žiupsnelį žinių apie juos.

Nauji Korp! Vytis Chicagoje senjorai:

Senj. Tadas Misiūnas, 19 metų amžiaus, University of Illinois at Chicago studijuoja ekonomijos ir biznio mokslus. Prieš kelis metus atvykęs iš Lietuvos, į skautų eiles įsijungė Chicagos skautų stovykloje, Rake. Mėgsta tautinius šokius ir yra uolus tautinio jaunimo ansamblio „Spindulys" šokėjas. Šiais metais Tadas bus Korp! Vytis Chicagos skyriaus vėliavininkas. Tado rašinio tema: „Mokslas ir pinigai".

Senj. Andrius Panaras DePaul universitete Chicagoje studijuoja politinius ir ekonominius mokslus. Skautas vytis. Šią vasarą „Stelmužės" stovykloje, Rake, talkino iškylose. Šiuo metu yra „Lituanicos" tunto LDK Gedimino vilkiukų draugovės draugininkas. Šiais metais Andrius bus Korp! Vytis Chicagos skyriaus iždininkas. Jo rašinio tema: „Ar North American Free Trade Agreement reiškia JAV-se darbų praradimą".

Senj. Andrius Utz, 19 metų amžiaus, Lewis University Romeoville, IL, studijuoja biznio mokslus. Skautas vytis. „Lituanicos" tunto skautų „Perkūno" draugovės draugininko pavaduotojas. Šios vasaros „Stelmužės" stovykloje skautų pastovyklės viršininkas (antros savaitės). Andrius bus Korp! Vytis Chicagos skyriaus pirm. pavaduotojas. Aistringas tautinių šokių šokėjas! Šoka Lietuvos Vyčių grupėje. Rašinio tema: „Moralinis sprendimas".

Naujos ASD tikrosios narės:

tn Jūratė Jankauskaitė, 22 metų amžiaus, University of Illinois at Chicago komunikacijos studentė. Veikli „Nerijos" jūrų skaučių tunto gintarė. Šeštadieniais Jūratė Chicagos lituanistinėje mokykloje moko lietuviškai besimokančių vaikų klasę. Šiais metais Jūratė bus ASD Chicagos skyriaus vėliavininkė.

tn Gailė Sabaliauskaitė, 21 metų, Loyola universiteto Chicagoje studentė. Ateinantį rudenį pasiruošusi pradėti medicinos mokslo studijas. Ruošdamasi gydytojos profesijai, Gailė dabar studijuoja chemiją ir „Pre-Med". Gintarė „Nerijos" jūrų skaučių tunte. Jos rašinio tema: „Ar HIV patikrinimai turi būti privalomi daktarams".

tn Laima Pauliūtė; 19 metų, University of Illinois at Champaign-Urbana studentė. „Nerijos" tunto gintarė. Ji padeda koordinuoti gintarių veiklą Chicagoje ir Champaign-Urbana. Priklauso Champaign-Urbana ASS skyriui, dabar turinčiam arti 15 narių. Jos rašinio tema: „Kokia jūrų skautų,-čių veiklos ateitis".

ASS Chicagos skyriui linkėdami sėkmingų veiklos metų, linkime surasti ir bent vieną pastovų korespondentą. Čia pateiktos žinios ir naujųjų narių apibūdinimas yra fil. ps. Vytenio Kirvelaičio pateiktų duomenų dėka.

IR

Naujieji Korp! Vytis senjorai ir ASD tikrosios narės. Jų tarpe į ps. laipsnį pakeltoji ASD Centro v-bos pirm. fil. Nida Bichnevčiūtė. Iš k.: I eil. — tn Jūratė Jankauskaitė, tn Gailė Sabaliauskaitė, fil. ps. Nida Bichnevičiūtė ir tn Laima Pauliūtė. II eil. — senj. Andrius Utz, senj. Andrius Panaras ir senj. Tadas Misiūnas.

Nuotr. **Nidos Bichnevičiūtės**

Akademinės skaučių draugovės Chicagos skyrius. Iš k.: I eil. — Jūratė Jankauskaitė, Vida Damijonaitytė, Judita Urbaitė, Kristina Bielskutė ir Nida Bichnevičiūtė. II eil. — Indrė Rudaitytė-Jeske, Gailė Sabaliauskaitė, Taiyda Rudaitytė, Kristina Radvilaitė, Ramona Steponavičiūtė, Dana Penčylaitė, Ingrida Mikūnaitė, Julija Izokaitytė, Danutė Ankutė, Aldona Norkutė, Vida Brazaitytė, Linda Mičiauskaitė ir Laima Pauliūtė.

RUDENS DERLIUS VYDŪNO FONDE

Vydūno fondo valdyba posėdžiauja kas mėnuo ar kas du mėnesius. Svarbiausias posėdžio tikslas yra svarstymas paskoloms gauti prašymų. Paskutiniu metu daugėja prašymai atvykusių studijoms į JAV iš Lietuvos. Jų svarstymas yra labiau komplikuotas, reikalingas rimtesnių studijų. Netrūksta prašymų iš JAV, Kanados. Buvo laikai prieš 30 ar 40 metų, kai prašymai buvo gaunami iš Vokietijos, Anglijos, Argentinos, net Turkijos. Reikėjo surasti lėšų juos patenkinti. Prabėgo keli metai ir jauni studentai baigė studijas, įsikūrė savo profesijose ir gautas paskolas iš Vydūno fondo atmokėjo, kartais pridėdami kelis dolerius, kaip padėką.

Spalio mėnesio valdybos posėdis vyko sėkmingai. Buvo patenkinti penki prašymai, pagal juos bus išmokėta 7,900 dol. Vienas prašymas, dėl lėšų stokos, nebuvo patenkintas. Juo buvo prašoma 3,000 dol. paskolos. Nežinia kaip vyks prašytojos studijos, nes Vydūno fondo galimybės yra ribotos, lėšos yra daugiausia telkiamos iš kalėdinių sveikinimo atvirukų platinimo vajaus. Tiksliau sakant, jos yra paties fondo uždirbamos gana sunkiu darbu. Šiuo keliu einant, Vydūno fondas jau yra išmokėjęs daugiau nei 500,000 dol. lietuvių jaunuomenės reikalams.

Šių metų kalėdiniai atvirukai jau išspausdinti ir ateinančią savaitę bus ruošiami siuntinėjimui. Naujus atvirukus sukūrė dailininkė Z. Sodeikienė. Už tai jai reiškiama padėka. Rinkinyje bus pakartojami keli atvirukai iš ankstyvesnių metų. Jie buvo atrinkti iš labiausiai mėgtų piešinių ir fotografijų. Atvirukai nebus siunčiami asmenis, kurie per 2 metus neatsiuntė už juos aukų.

Knygų leidimas yra kilnus tikslas praturtinti negausią išeivijos literatūrą. Jų leidimas tampa nuostolingu. Bet dėl to neturėtume knygų leidimo visiškai atsisakyti. Kol dar gyva išeivija, privalome atiduoti ir savo indėlį. Prof. J. Jakšto „Nepriklausomos Lietuvos Istorijos" leidimas užtruko labai ilgai. Dabar jau galime pranešti, kad netrukus ją atiduosime į skaitytojų rankas. Visi ją užsiprenumeravę, gaus dar prieš Kalėdų šventes ir galės savo knygų lentynas papuošti ilgai lauktu leidiniu.

Vydūno fondas jau atšventė 40 metų veiklos sukaktį. Nueitas kelias yra vertas atžymėjimo knygos puslapiuose. Yra baigiamas ruošti kuklus sukakties leidinys, kuriame aprašyti nuveikti darbai ir pasisekimai. Leidinys bus gausiai iliustruotas nuotraukomis ir grafinėmis lentelėmis. Knygos paruošime dalyvauja visa eilė Vydūno fondo darbuotojų. Dalis jų jau apleido šį pasaulį, bet jų darbai išliko bendrame aruode. Su pagarba ir meile prisimename juos.

Jau buvo rašyta, kad Vydūno fondo XVI-oji premija yra paskirta Lietuvos mokslo Akademijos filosofijos, socialogijos ir teisės instituto direktoriui Vaciui Bagdonavičiui už ilgametį sėkmingą darbą vydūnistikos srityje. Jis sudarė tris Vydūno raštų tomus, parašė Vydūno monografiją ir daug rašinių apie Vydūno kūrybą. Laureatas gyvena Vilniuje, tačiau daug laiko praleidžia tarp Tilžės, Bitėnų ir Kintų, kur jis atstato Vydūno palikimą. Jam talkina nedidelis, bet darbingas būrys Vydūno pasekėjų. Paskirta premija ir žymuo netolimoje ateityje bus įteikta laureatui Vilniuje.

Vytautas Mikūnas

SKAUTORAMA CHICAGOJE

Chicagos lietuvių skautų ir skaučių Skautorama šeštadienį, lapkričio 7 d., ruošiama Lietuvių centre, Lemonte.

Visi „Aušros Vartų", „Kernavės", „Lituanicos" ir „Nerijos" tuntų vienetai organizuotai joje dalyvauja. Visi tėveliai prašomi būtinai atvežti skautus ir skautes po pamokų lituanistinėse mokyklose. Atvykę broliai ir sesės tuoj susiranda savo vienetų vadovus ir vadoves ir pasiruošia dalyvavimui.

Skautorama prasidės 2:30 val. p.p. Organizuoti vienetai dalyvauja užsiėmimuose stotimis.

5:30 — vakarienė. Visi prašomi atsivežti 5 dol. vakarienės mokesčio.

6:15 val. vakaro — laužas. Visi tėveliai prašomi taip pat dalyvauti.

7:30 val. vak. Skautoramos '92 uždarymas.

Visi dalyviai dėvi uniformas ir kaklaraiščius. Apsirengiama atitinkamai (pagal tos dienos oro pranešimą).

Būtina gera nuotaika ir nuoširdus skautiškas bendradarbiavimas. Bus įdomu ir smagu! Dalyvaukime visi!

Kylant klausimams, kreipiamasi į savo vieneto vadovą,-ę, arba į ps. Vytautą Januškį, tel. 708-257-5078.

JEI REIKIA KREIPTIS Į TUNTŲ VADOVYBES CHICAGOJE

„Aušros Vartų" t-tas — ps. Renata Borucki, tel. (708) 260-1705.

„Kernavės" t-tas — s. Ramutė Kemežaitė, (312) 778-2679

„Nerijos" t-tas — j.s. Vija Paulienė, (708) 584-5527

„Lituanicos" t-tas — s. Robertas Vitas, (312) 476-1739.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: 80.00. Foreign countries $90.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$80	$45	$25
Kanadoje ir kitur (U.S.A. dol)	$90	$50	$30
U.S.A. savaitinis (šešt. laida)	$45	$30	$25
Kanadoje ir kitur (šešt. laida U.SA. dol.) savaitinis	$50	$30	$25

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Progressive Care
6321 Avondale, Ste. 102
Chicago, IL 60631
Tel. 312-774-0042
Tomas Kisielius, M.D.
Steven Sandler, M.D.
Adrian Blanco, M.D.
Bozena Witek, M.D.
Vėžio ligos (Onkologija/hematologija)
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPKUS
Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-349-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-8776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — širdies, plaučių, kraujo spaudimo, artrito ir cukraus ligos.
Sąskaitas siunčiame tiesiog į Medicare
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. (1-312) 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Kab. tel. (1-312) 585-0348;
Rez. (1-312) 779-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Vel. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. (1-312) 471-3300
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Kab. tel. (1-312) 735-4477;
Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
PETER STECY, M.D.
Y. CHRISTOPHER CHIU, M.D.
CESAR J. HERRERA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v. p.p.–7 v.v., antrd. 12:30–3 v.p.p. trečd. uždarytaa, ketvd. 1–3 v.p.p., penktd. ir šeštd. 9 v.r.–12 v.p.p.

Namų (708) 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (1-312) 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. (708) 742-0255
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(1-312) 778-6969 arba (1-312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
IŠSIPLĖTUSIŲ KOJŲ VENŲ IR ŽAIZDŲ GYDYMAS
ODOS AUGLIŲ IR KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road.
Tel. (1-312) 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Pirm., antr., penkt. 12-3 v.p.p., ketv. 2-7 v.v.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. FRANK PLECKAS
Optometristas (Kalba lietuviškai)
Tikrina akis, pritaiko akinius
2618 W. 71st St.
Tel. (1-312) 737-5149
Val. pagal susitarimą.
Palos Vision Center, 7152 W. 127th St.
Palos Hgts, Ill. Ketv. val. 3-6 v.v.
Tel. (708) 448-1777

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
3315 W. 55 St., Chicago, IL
Tel. (1-312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. (1-312) 776-2880.
Rez. (708) 448-5545

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (1-312) 585-7755

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago
312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakarais ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ CHIRURGIJA
AKIŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 1-708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
(1-312) 434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kai susirenka tikrieji

„DRAUGO" DRAUGAI

Sekmadienis buvo gražus. Ne vien dėl to, kad spalio pabaiga nuostabiausiomis spalvomis nudažė kiekvieną medžių ar krūmų lapelį; ne dėl to, kad skaisčiai švietė saulė ir pro rudeniu liepsnojančias medžių šakas akinančiai mėlynavo padangė. Praėjusį sekmadienį susipratusios lietuvių visuomenės nuotaiką kėlė didelė, įspūdinga šventė Jaunimo centre Chicagoje, ir todėl jis buvo gražus.

Jau turbūt seniai į tą didžiąją salę buvo suplaukusi tokia gausi minia, o dar seniau (galbūt niekad) kuklioje salės scenoje susibūrė tiek pasigėrėtino talento. Ir visa tai jau būtų džiugus atvejis, bet — palaukite — ši sekmadienio popietė buvo dar ypatingesnė! Jos metu sugriuvo, sukiužo labai populiarus išeivijos lietuvių mitas, kad mūsų jaunimas per daug abejingas lietuviškiems reikalams.

O sekmadienio Jaunųjų talentų popietėje Jaunimo centro salės scenoje keitėsi ir keitėsi jauni, talentingi žmonės, vieni dainuodami, kiti nuostabiais muzikos akordais pradžiugindami klausytojus, tretieji perteikdami publikai dailųjį lietuvišką žodį. Tokia įvairi ir kultūriniais lobiais turtinga popietė jau savaime sukeltų smagų ūpą, bet čia net svarbiau už programos margumą buvo priežastis, visus tuos jaunus menininkus pervedusi per sceną.

Talentingieji jaunuoliai susirinko tą gražią rudens sekmadienio popietę Chicagoje ne savo sugebėjimais pasididžiuoti, ne tarpusavyje pasivaržyti, siekiant kokių žymenų, pirmenybių ar dovanų — visi jie susirinko padėti bėdoje esančiam draugui, arba — šiuo atveju — „Draugui", pakliuvusiam į finansinius sunkumus. Tai nelyginant televizijoje kartas nuo karto matomos „telethon" programos, suruoštos padėti kuriam kilniam tikslui ar net asmeniui, susidūrusiam su neperlipamomis, dažniausiai finansinėmis, kliūtimis. Tam pasirinktam tikslui talentingi žmonės aukoja savo laiką bei honorarą ir sukelia nemažas sumas pinigų.

Panašiai, galima sakyti, buvo ir praėjusį sekmadienį Chicagos Jaunimo centre. Nors čia sukeltieji pinigai toli gražu nepašalins visų finansinių „Draugo" problemų, bet renginys turi kur kas didesnę vertę ir gilesnę prasmę, negu keli šimtai ar net tūkstančiai dolerių.

Ta vertė — psichologinė. Tai žinojimas, kad vis dėlto lietuviškojo jaunimo idealizmas dar tebegyvuoja, kad tas jaunimas remia lietuvišką dienraštį, kurio galbūt per dažnai pats į rankas nepaima, per daug į jį neįsigilina ir net jo tikrosios reikšmės lietuvių išeivijai nesupranta. Tačiau mūsų jaunimas žino, kad tikrąsias vertybes reikia saugoti ir jomis rūpintis, kol jos tebėra gyvos.

Jau ne kartą esame pastebėję, kad lietuvių jaunimas ateina į talką ten, kur jis tikrai vertinamas ir kur yra verta ateiti. Jauni žmonės nemėgsta reklamuotis, daug kalbėti ir girtis, kiek jie myli tolimąją savo tėvų žemę, kiek jiems iš viso reiškia lietuvybė. Tas jaunimo santūrumas kartais vyresniesiems atrodo kaip abejingumas, lengvabūdiškas nusisukimas nuo lietuviškosios visuomenės. Tačiau, rimtam reikalui atsiradus, pamatome, kur linksta mūsų jaunuolių sentimentai, kad jiems svarbu.

Žinoma, daug lietuvių atžalyno nubyrėjo į amerikietiškos kultūros bei kasdieninio gyvenimo dirvą ir ten giliai įleido šaknis. Bet tai atsitiko ne tik jaunosios kartos žmonėms. Kiek mūsų vyresniųjų ir viduriniosios kartos lietuvių nusisuko nuo visko, kas lietuviška, ir įsiliejo į vietinių gyventojų būtį. Jau net ir iš pavardžių neatpažintume, kad tai kadaise buvę pabėgėliai, o vėliau emigrantai iš Lietuvos, nes jie ir pavardes pakeitę, ir „dipukišką" tarseną nuo savo lietuviškų liežuvių patogaus gyvenimo saldumais nušveitę. Jeigu mes tuos pagyvenusius lietuvius turime nuskaityti į nuostolius, kaip galime kaltinti jaunimą, kuris jau gimė, augo ir brendo toli nuo Lietuvos?

Pesimistai linkę matyti tik neigiamybes, bet optimistiškesnių pažiūrų žmonės pasidairo ir šviesesnių akimirkų. Praėjusio sekmadienio popietė galėjo atversti ne vieną pesimistą ir įpilti į jo paniurusią sielą viltingesnių nuotaikų, nes scenoje matėme to reto, užsiangažavusio lietuviško jaunimo pulką.

Suprantama, šis ypatingas renginys šiaip sau, spontaniškai neišdygo, lyg baravykas ąžuolyne po šilto, skalsaus lietaus. Tai ilgų savaičių ir daugelio asmenų pastangų rezultatas. Labai norėtųsi visiems rengėjams (šiuo atveju — daugiausia rengėjoms) padėkoti, visus dailiai paminėti. Bet čia ir kyla pavojus ką nors praleisti. Tuomet kyla nepasitenkinimai, įsižeidimai ar pyktis. Kad to pavojaus išvengtume, tarsime bendrą padėkos žodį visiems, visoms už triūsą, rūpestį ir sugaištą laiką.

Tačiau negalime nepaminėti pagrindinių Jaunųjų talentų popietės iniciatorių — ateitininkių-visuomenininkių, Giedros korporacijos narių, kurios savo visuomeniškumą akivaizdžiai pademonstravo šiuo paramos darbu lietuviškai spaudai.

Apie Giedros korporaciją ir jos veiklą Chicaga ne per daug dažnai girdi. Ta giedrininkių veikla taip pat ypatingai nekrinta į akis: viena kita žinutė spaudoje apie susirinkimą, galbūt suruoštą parodą ar šiaip talką, kur tos talkos reikia. Daugiausia korporantės veikia savarankiškai, ne organizuotai. Apie kai kurias giedrininkes girdime dažniau, kitų lietuviškoji visuomenė net nepažįsta, nes tai kuklios, privačios asmenybės, mielai ištiesiančios darbščią ranką, kai kam prireikia, o paskui vėl pasitraukiančios iš viešumos. Tačiau šį kartą visos jos pasirinko svarbų ir vieningą veiklos būdą — suruošti neeilinį renginį, kuris pritrauktų gan apatišką Chicagos lietuvių visuomenę ir sukeltų lėšų „Draugo" paramai. Ar tai joms pavyko? Manome, kad taip. Publika gausiai susirinko ir neišėjo iš salės nusivylusi. Tad tariame šilčiausius padėkos žodžius Giedros korporacijai, visiems programos atlikėjams, scenos apipavidalintojams, atsilankiusiems sekmadienį į Jaunimo centrą žiūrovams ir visiems, kuo nors prie popietės sėkmės prisidėjusiems. Visų pastangas bei darbą nuoširdžiai įvertina jūsų tikrasis „Draugas".

D.B.

Nebeliko draugų? Tai ne bankroto ar karjeros sėkmingumo ženklas.

Harry Truman

Nors protestuojame prieš neteisingą kritiką, mielai priimame neužsitarnautas ovacijas.

Jose Narosky

IKI PASIMATYMO

„The Boston Globe" žurnalistas rusišku žodžiu „Do Svidanija" atsisveikina su Maskva

BR. AUŠROTAS

Įtakingasis dienraštis „The Boston Globe" š.m. spalio 4 d. savaitgaliui skirtame žurnale viršelyje didelėmis raidėmis „Do Svidanija — Iki pasimatymo" išspausdino to dienraščio Maskvos atstovo Paul Quinn-Judge atsisveikinimą su buvusia imperija. Šio žurnalo 14-15 psl. yra retai kada JAV spaudoje matytos nuotraukos: a. virš straipsnio pavadinimo M. Gorbačiovo nuotrauka, kurioje jis pavaizduotas su ragais ir su kruvina penkiakampe žvaigžde kaktoje; iš jo burnos išlindę du kruvini iltiniai dantys, švarko dešiniame atlape prisegta svastika. Jis atšiauriai žvelgia į jį supantį pasaulį. b. Didžiulėje nuotraukoje matome prie TV bokšto sausio 13 d. aukas, Lietuvos laisvės gynėjus, pridengtus didžiulėmis trispalvėmis. Ši nuotrauka užima daugiau negu visą puslapį.

Atsisveikinimo staigmena

Po šešerių metų, praleistų Maskvoje, žurnalistas užėjo į vieną įstaigą atsisveikinti su aukštu Rusijos pareigūnu bei buvusiu svarbiu KP veiksniu. Žurnalistas nemažai nustebo, kai šis buvęs partijos šulas užsiminė, kad „jis planuoja ieškoti politinio pabėgėlio statuso užsieniuose". Šio ruso pareigūno nuomone, ateitis Rusijoje nieko gero nežadanti.

Žurnalistas taip pat buvo užmezgęs draugiškus santykius su vienu rusu, gen. štabo karininku, jam išėjus atsargon dirbusiu nusiginklavimo komisijoje. Paul Quinn taip pat nedviprasmiškai aiškino, kad „jis Vakaruose galėtų būti svarbiu branduolinių ginklų ekspertu".

Šis buvęs aukšto laipsnio karininkas, kaip ir anksčiau sutiktas buvęs KP pareigūnas, žurnalistui aiškino, nieko nevyniodamas į „vatą", kad šiais sunkiais laikais tegalima bus pragyventi, jeigu jiems nustatyti atlyginimai būtų mokami JAV doleriais...

Neviliojantis pasiūlymas

Žurnalistas P. Quinn nuo 1980 ligi 1989 m. buvo „The Christian Science Monitor" dienraščio rezidentas Bangkoke, Thailande. Pasiūlymas persikelti į Maskvą atsirado ne iš atstovaujamo dienraščiui štabo, bet iš kaimyninio, taip pat bostoniškio, dienraščio „The Boston Globe". Šis pasiūlymas, lyg neprinokęs grūdas, nukrito į šaltą dirvą. Autorius su šeima buvo gražiai Bangkoke įsikūręs. Kai su juo kalbėjo iš Bostono, tai jis pro langą galėjo matyti baigiančius prinokti skanius mango vaisius... Ir štai šis pasiūlymas!

Būsimieji darbdaviai žinojo, kad žurnalistas ir jo žmona Sofija yra studijavę rusų kalbą ir literatūrą. Mokėdami rusiškai, juodu greit susigyvens su rusiška realybe ir bus darbingi žurnalistai. Taigi, kaip ir dažnai atsitinka, žmonos įtaigojamas, P. Quinn sutiko persikelti į Maskvą. Per keletą mėnesių susitvarkęs visus reikalus, Quinn grįžo į Bostoną, po gautų patarimų ir nurodymų iškeliavo į Sov. Sąjungą.

Maskvoje

1986 m. birželį, kai dar KGB tebelaikė savo replėse visą Sovietų Sąjungą, žurnalistas greitai ir pakenčiamai įsikūrė sostinėje. Tuo laikotarpiu KGB sekimo tarnyba veikė kruopščiai, ir visi žurnalistų susitikimai su pašaliečiais būdavo fotografuojami, o visi telefoniniai pasikalbėjimai buvo prijungti prie centrinės pasiklausymo tarnybos. Be to, kai kada KGB mėgindavo užverbuoti pasirinktus žurnalistus, kad jie dirbtų bolševikų naudai. Netenka ir aiškinti, kad tose sąlygose su vietiniais gyventojais buvo neįmanoma bendrauti. Kiekvienas maskviškis vengė užsieniečio. Prisimintina, kad kaip tik tomis dienomis amerikietis žurnalistas Nicholas Daniloff buvo KGB areštuotas už tariamą šnipinėjimą JAV naudai.

Tuo laikotarpiu visa sovietinė sistema rėmė M. Gorbačiovo propagandistų skatinamą perestroiką. Visas tų dienų pažangusis elementas stengėsi rikiuotis šio judėjimo gretose. Sovietiškieji biurokratai „iš aukščiau" buvo įspėti, kad iš lėto žengtų skelbiamų reformų keliu. Tačiau toje sistemoje niekas nepasikeitė. M. Gorbačiovas tebebuvo tolima, garbinama asmenybė, dažniausiai sutinkama tik TV ekranuose. Vienok po kelių metų rusai nusprendė, kad KP sekretoriaus kalbos nebuvo nei daugiau, nei mažiau kaip „boltovnia", t.y. tuščiažodžiavimas.

Jau 1989 m. rudenį buvo galima pastebėti imperijos irimą, kai vietomis pradėjo pertrūkti siūlės. Šis siūlių trūkinėjimas pirmiausia buvo pastebėtas ne kur kitur, bet Lietuvoje.

Ryšiai su lietuviais

Žurnalistas teigia, kad jau 1988 m. vidury jis nujautęs, jog sukurtoji bolševikų sistema ne reformuojasi, o griūva. Po 1991 m. sausio 13 d. kruvinų įvykių Vilniuje žurnalistas visiškai pakeitė savo nuomonę apie M. Gorbačiovą.

Lietuvoje 1988 m. rudenį susiformavo tautinis judėjimas, Sąjūdžio vardu. Tomis dienomis žurnalistas buvo Lietuvoje. Jam pavyko susipažinti su Sąjūdžio vadovais, kurių vienas, Petras Vaitiekūnas, žurnalistui padėjo orientuotis Lietuvoje vykstančia taikinga revoliucija. Žurnalistas savo straipsnyje teigia, kad Petras jį supažindino su pirmaisiais Sąjūdžio organizatoriais: Arvydu Juozaičiu, Vytautu Landsbergiu ir kitais.

Vieną popietę Petras žurnalistą supažindino su skulptoriumi Antanu. Nors kitose Sąjungos respublikose dar buvo garbinama perestroika, bet lietuviai tuo netikėjo. Jau tada Lietuvos Sąjūdžio vadovybė planavo, kaip atsipalaiduoti nuo Sov. Sąjungos be didesnio kraujo praliejimo. Tuo atveju, jeigu Lietuva būtų dėl atūros iš Rytų okupuota, Lietuvos vadovybė buvo nutarusi „pereiti dirbti politinį darbą pogrindyje".

Tačiau Lietuvai nusišypsojo laimė: lietuviai išvengė okupacijos, ir režimas žlugo po nepavykusio pučo 1991 m. rugpjūčio 19-21 d. Po seimo rinkimų, kuriuos laimėjo Sąjūdžio kandidatai, autorius su šeima buvo atvykęs į Vilnių. Jis tada savo akimis matė ir girdėjo, kaip naujai išrinktasis seimas paskelbė Lietuvą nepriklausoma. Autorius taip pat matė, kaip lietuviai gynė TV bokštą, tuščiomis rankomis kovodami prieš T-72 sovietinius tankus. Tą naktį už Lietuvos nepriklausomybę žuvo 13 žmonių. Ir kai žurnalistas su šeima 1991 m. gale vizitavo Vilnių, tai jau taip pasitaikė, kad Lietuvos vyriausybė suruošė priėmimą įvairiems dignitoriams, švenčiant naujos armijos atkūrimą Lietuvoje. Žurnalistas šia proga taip pat buvo sutikęs V. Landsbergį.

Rusijoje sena tvarka

Po Vilniaus tragedijos žurnalistui buvo aišku, kad M. Gorbačiovo dienos suskaičiuotos. Jis vaizdžiai aprašo, kaip Gorbačiovas pergyveno „chuntos" sukilimą ir kaip jis sužlugo. Jis matė, kaip tie patys tankai, kurie nužudė tris jaunuolius, po kelių valandėlių nuvažiavo ginti Baltųjų Jelcino rūmų.

Rusijoje šiuo metu gerai gyvena ne vienas buvęs KP aukštas pareigūnas ar KGB veiksnys. Ir ne vien tik civilinėse tarnybose gerai tarpsta demokratijos priešai. Daugelis persiorientavo ir prisitaikė prie naujos tvarkos. Taip pat ir aukštieji karininkai, vadovaujami Krašto apsaugos ministro generolo Pavel Gračevo, pritapo prie Jelcino režimo. O juk beveik tie patys kariai „pučo" metu planavo kaip užimti Maskvą. Ir tik, po dviejų dienų sukilimui išsikvėpus, gen. P. Gračevas tapo prezidento B. Jelcino patarėju.

Baigdamas žurnalistas P. Quinn-Judge rašo, kad, „jo nuomone, Vakarų vadų džiaugsmas, jog jau pašalinta sovietinė grėsmė, gali būti per ankstybas".

TARPTAUTINĖ BATŲ IR TEKSTILĖS PARODA

Pirmoji tarptautinė batų ir tekstilės bei įrengimų paroda „Baltic Shoe & Textile-92" spalio 27-30 dienomis veiks Lietuvos parodų centre. Į Vilnių savo produkciją — avalynę ir odos gaminius, įvairius moteriškus, vyriškus ir vaikiškus drabužius, įrengimus ir atsargines dalis lengvosios pramonės technikai, daug kitų eksponatų suveža daugiau kaip 110 firmų iš beveik 20 šalių. Savo gaminius eksponuos ir apie 40 Lietuvos įmonių. Į ją atvyksta Latvijos ir Estijos atitinkamų žinybų ir įmonių vadovai. Parodą organizuoja Lietuvos parodų centras „Litexpo" ir Vokietijos firma „Messe und Handels". Jos savininkui Martin Marz tai jau trečioji, po „Agro Balt-92" ir „Info Balt-92", tarptautinė paroda Vilniuje.

(Elta)

Vėliavos pakėlimas Vasario 16 gimnazijoje rugsėjo 8 d.

Nuotr. M. Šmitienės

NIEKAM NEREIKALINGI

JURGIS JANKUS

15

Jie tik susižvalgė į vienas kitą, o Mošė šyptelėjęs pasakė:

— Kas, ligi šiol išgyvenęs, gali norėti mirti, — ir tuoj pridėjo:

— Bet ką darysi dabar?

— Dabar einu pas amerikiečius ir pažiūrėsiu, ką jie sakys. Veš namo, važiuosiu namo, veš į Ameriką, važiuosiu į Ameriką. Jeigu veža, kodėl nevažiuoti, kodėl nepamatyti, kaip žmonės kitur gyvena. Jeigu patiktų, gal ir visam pasilikčiau, o jeigu ne, grįšiu namo. Namo grįžti visada spėsiu.

Mošė tai persakė savo draugams, o viens iš jų ėmė spirti:

— Bet ką dabar? Ką darysi dabar, kol esi laisvas, kol nepatekai į amerikiečių valią?

— Manau, kad ir pas amerikiečius būsiu laisvas. Nieko bloga jiem nepadariau, tai kam jie mano laisvę varžys.

Kai mano atsakymą Mošė išvertė, čekas užsidegė kaip sausas šiaudas.

— Lietuviai! — šaukte sušuko su panieka. — Kur pasaulyje kitur tokius kvailius rasi. Manai, kad jis teisybę sako. Ginkų fabrikas, sugadintos mašinos... Kas nežino, kad jie lindo vokiečiams į užpakalį net pasitaukavę, kad vokiečiams užpakalio neužgautų. Paklausk jo, gal sakys, jog nežino, kad amerikiečiai visiems vokiečių nuskriaustiesiems trim dienom davė laisvas rankas. Kas bus po trijų dienų, nežinoma, bet dabar vokiečiai ir visi jų bendrai yra mūsų rankose. Dabar kiekvienas turi būti arba su mumis, arba su naciais. Kas su naciais, ir pats yra nacis. O jeigu kas dar nežino ar dedasi nežinąs, kas nacis, reikės prašyti amerikiečių, kad uždarytų keliems metams į kacetą, tada sužinos. Pasakyk jam!

Vyrukas nuo savo paties žodžių taip įkaito, kad net drebėti ėmė. Staiga pasijutau taip nejaukiai, lyg vėl būčiau atsidūręs 1940 metų Lietuvoje.

Mošė visos jos tirados nevertė. Tik pasakė, kad tris dienas iš vokiečių atimtos visokios teisės, kad galim daryti jiems ką norim, galim imti ką norim, ir vokiečiai neturi teisės nei gintis, nei priešintis. Va pažiūrėk? — pasakė ir nusivijo jau nueinančius savo draugus.

Netoliese ant plento stovėjo būrelis tokių pat dryžuotmarškinių. Tik, priėjęs arčiau, pamačiau, kad jie spietėsi apie amerikietį. Tuo tarpu mane pralenkė dviratininkas, vokiečių aviacijos karininkas. Mošė ir kiti išskėtė rankas ir užstojo jam kelią. Karininkas sustojo, bet nuo dviračio nelipo, stovėjo viena koja į žemę įsirėmęs. Tuoj prie jo subėgo ir kiti, stovėję apie amerikietį. Jie tempė vokietį nuo dviračio, vienas numušė kepurę, kai karininkas pasilenkė pasiimti, vienas spyrė į užpakalį, bet, matyti, taip buvo nusilpęs, kad pats aukštielninkas nuvirto. Tuo tarpu vienas, užsėdęs atimtą dviratį, nulėkė tolyn, o kiti sukibo nuvilkti švarką. Nustebau, kad karininkas, iš pažiūros stiprus vyras, visa galva aukštesnis už jį apsupusius dryžuotus, nė vieno nepastūmė, nė vienam nesudavė, bet, jau iš švarko išnertas, nuėjo prie amerikiečio, kažin ką jam sakė, gal prašė padaryti tvarką. Amerikietis, už karininką daug stambesnis, bet tokio pat ūgio, net nemirktelėjo. Nė lūpų nepravėrė, stovėjo, lyg būtų iškaltas iš tamsoko granito. Ir jam ant šalmo buvo aiškios, stambios dvi baltos raidės MP, atseit karo policija, pastatytas žiūrėti, kad plente nebūtų netvarkos. Nejučia lindo galvon mintis, ar jis liktų tokia pat akmeninė stovyla, jeigu tas vokiečių aviacijos karininkas būtų kumštimis pasisvaidęs ir dryžuotuosius čia pat ant plento suguldęs.

Kai vienmarškinis karininkas, dar vieno kito dryžuotojo pakumšnojamas, gal net žingsnį kiek pagreitinęs, nuėjo tolyn, suėmė noras prieiti ir su amerikiečiu išbandyti savo anglų kalbą. Žinojau, kad negaliu klausti, kam jis leido tą nieku dėtą žmogų terorizuoti, bet pažiūrėti, ką sakys, jeigu paprašysiu leisti tą vokietį nuauti. Mano batai, nukeliavę daugiau negu per pusę Vokietijos, buvo visiškai suklypę. Buvo labai įdomu, ar jis ką sakytų, ar taip pat stovėtų lyg akmeninis. Norėjau nors taip pasišaipyti, bet neišdrįsau. Žiūrėjau į kitoj plento pusėje stovintį nugalėtoją ir nedrįsau žingsnio žengti. Žiūrėjau į trečią nugalėtoją, visiškai kitokį, negu anie du. Anie viską darė patys, o tas stovėjo ir savo šešėlyje leido kitiems daryti. Užgulė nelauktas nejaukumas, šalto akmens nejaukumas, kietas ir nerimą keliantis. Pasisukau į Miką ir pasakiau:

— Einam.

— Manai, kad nuo tų erkių taip lengvai atsikabinsi.

Apsidairiau. Plentu artėjo du dviratininkai. Dryžuotieji irgi pamatė, išsiskleidė plente ir ėmė smagiai klagėti, kad ateina kita smagi atsikeršijimo valandėlė.

— Geresnės progos atsikabinti nerasim, — pasakiau ir pajudėjau. Su manim pajudėjo ir Mikas. Neatsiliko nė bulgarai. Tuo tarpu pamatėme atlekiantį dryžuotąjį su lakūno dviračiu. Pralėkdamas pro mus, pakėlė ranką, susimėtė į šalis ir atsidūrė griovy visiškai šalia amerikiečio. Abu bulgarai nusijuokė, bet nesustojo. Nesustojom nė mudu su Miku. Pasilikusieji jau buvo susidoroję su tais kitais dviem dviratininkais ir susistabdė automobilį. Mudu jiems nebebuvom galvoj. Jie buvo radę labiau apčiuopiamų daiktų už komunistines idėjas.

(Bus daugiau)

Kauno jėzuitų Šv. Pranciškaus Ksavero bažnyčia, atšventinta š.m. rugpjūčio 30 d. Iš kairės: vysk. J. Žemaitis, vysk. V. Michelevičius, bažnyčios rektorius ir jėzuitų mokyklos direktorius kun. Algis Baniulis, SJ, vienuolės ir kiti dalyviai.

Nuotr. **Vidmanto Šimkūno, SJ**

ŠAUKIU MIRUSIUS, APRAUDU GYVUOSIUS...

(Mortuos voco, vivos plango)

Taip rašė V. Mykolaitis Putinas savo priešmirtinėje elegijoje. Tie žodžiai tinka dabar ir mums, apraudant gyvus mūsų gražios kalbos žalotojus ir šaukiant mūsų mirusius — Jablonskį, Būgą, Balčikonį ir kitus, mūsų nuostabiai turtingos ir skambios kalbos tėvus...

Vartau Lietuvos spaudos puslapius ir noriu raudoti. Štai priešrinkiminėje kampanijoje skelbiasi kandidatas į deputatus, save apibūdindamas kaip „biznesmeną". Turbūt per penkis rusinimo dešimtmečius dingo „prekybininkas", „verslininkas" ar net prigijęs barbarizmas „biznierius". Nepaprastai paplitęs ir dažnai vartojamas „reglamentavimas" yra taikomas „nutarimams", „susirinkimų tvarkai". Populiarus pasidarė „piketas", nors, mokančiam svetimas kalbas, nesunku tuos žodžius išsiversti. Tačiau visiškai nesupratau, kas yra „Tautos pažangos judėjimo **klipas**" (mano pabraukta, **AMB**). Vietoj „sąjungos" ar „draugijos" jau braunasi „asociacija", o vietoj bendrovės ar įmonės (prisiminkime nepriklausomos Lietuvos eksporto įmones — akcines bendroves!) vartojamas žodis „kompanija", nors tą žodį neliteratūrinėje kalboje taikome „privačiam būreliui", pvz., „man ta kompnanija nepatinka, tas prasčiokas netinka į gerą kompaniją". Grubiai skamba „postkomunistinė visuomenė", jau atvirai pasiskolinus anglišką priešdėlį, kaip ir vienas profesorius, siūlęs išeivijai spaudos stilistus, kalbėjo apie „disproporciją"... Taip pat minima, kad „reikia turėti omenyje". Bet kas yra „omuo"? Juk tai grynas rusicizmas (vnimanije). Toliau kalbama apie „politinę destrukciją" ir „politinį šou". Iš pradžių pamaniau, kad tai tik sukeistos žodžio „šuo" raidės, bet iš teksto paaiškėjo, kad tai yra „show". Vaidinimas? Spektaklis?

Minėtus pavyzdžius parinkau iš „Gimtojo krašto" spalio 8-14 d. laidos, skaitydama apie „Kandidatų aukcioną". Nors nesirengiau tame „aukcione" dalyvauti, taupydama pinigus artėjančių švenčių dovanoms, bet susidomėjau, kad seimo kandidatai save siūlo pardavimui? Atrodo, kad ne visai taip — jie tik garsinasi, todėl „aukcionas" (paimtas angliško „auction") visai čia netinka. Žodžio „auction" reikšmė ir prasmė yra taip apibūdinama „The Oxford Universal Dictionary": „pardavinėjimas, varžovams keliant siūlomą kainą, viešas išpardavimas, kurio metu prekė parduodama aukščiausią kainą pasiūliusiam pirkėjui". Lietuviškas atitikmuo būtų „varžytynės", todėl priešrinkiminėje kampanijoje „aukcionas" netinka, nes „aukcionas" nereiškia „varžymąsi, bet siūlymąsi save parduoti. Gal geriau tiktų „varžybos" ar net „lenktyniavimas".

Viename prabangiai išleistame leidiny — albume randu vertingas nepriklausomos Lietuvos žymių asmenų nuotraukas, bet ir vėl susiduriu su tokiomis kalbos nesąmonėmis: po nuotraukomis užrašyta „Lietuvos atstovas Suomiuose, Latviuose, Šveicaruose" ir t.t. Kur dingo Suomija, Latvija, Šveicarija, ir kodėl bendriniai daiktavardžiai rašomi didžiąja raide, o ignoruojamos valstybės?

Tenka didžiuotis ir džiaugtis, kad išeivijai pavyko išlaikyti gryną literatūrinę lietuvių kalbą, savo tarpe ilgus metus turėjus Stasį Barzduką, profesorių Praną Skardžių ir tebeturint gyvus kalbos autoritetus: prof. Antaną Klimą, Juozą Vaišnį ir kitus. Išeivijos laikraščių vedamuosiuose ar žurnalistų straipsniuose nėra nei „briefingų", nei „tralerių", nei „gastronomijų" ar „konditorėjų", nors ir Amerikoje, ir Kanadoje yra užkandinės ir kepyklos... Nenagrinėjant turinio ar temų, tenka gėrėtis Vidžiūnienės, Janušaičio, Žygo, Juodvalkio, Kubiliūtės, Meškausko, Railos ir daugelio kitų išeivijos žurnalistų kalba. Išlaikymas taisyklingos kalbos yra išeivijos gyvastingumo įrodymas ir jos didžiausias turtas.

Patartina Lietuvos žurnalistams studijuoti svetimas kalbas ir jų skolinius tiksliai išversti į lietuvių kalbą. Tada gimtoji kalba taptų grynesnė ir turtingesnė, joje randant mūsų kalbos perlus ir jos nešiukšlinant netiksliai vartojamais skoliniais bei svetimžodžiais.

Aurelija M. Balašaitienė

NE TUO ADRESU

Dažnai, sklaidydamas „Draugo" puslapius, užtinku straipsnių, laiškų, nusiskundžiančių nenormaliu dienraščio pristatymu skaitytojams. Nors „Draugas" teisingai paaiškina, kad paštas kaltas, tačiau ne visus įtikina tas paaiškinimas. Žmonės neturėtų „Draugo" varginti tokiais laiškais, nusiskundimais, nes redaktoriai yra perkrauti kitais svarbiais darbais. Jei kas nori rašyti, tai turėtų rašyti pašto viršininkui ar į patį centrą.

Nuo blogos pašto veiklos kenčia visi, tačiau nieko nedaro ar per mažai daro, kad pagerintų padėtį. Šiandien milijonai raštingų žmonių ieško darbo, kurie lengvai galėtų pakeisti mažai raštingus pašto siuntų skirstytojus ir išnešiotojus. Tylint padėtis nepagerės. Reikia kam nors imti akcijos. Pavienių asmenų laiškai neatkreips viršininkų dėmesio ir atsidurs šiukšlių krepšyje. Jei Atstovų rūmų nariai ir senatoriai gautų kasdien po vieną milijoną nusiskundimų, tuojau susirūpintų ir reikalai pajudėtų pirmyn. To judėjimo išlaidos būtų labai mažos. Kiekvienam kainuotų tik 19 centų atvirutė su trumpu įrašu. Tokią atvirutę pajėgtų pasiųsti ir mažai pensijos gaunantis pensininkas bei mokyklą lankantis moksleivis. Tik reikia organizacijos ar politinio vieneto, kuris tokios iniciatyvos imtųsi. Pritarimo atrastų didžiulėse masėse žmonių, nes turbūt nėra nė vieno, kuris pašto darbu būtų patenkintas ir kuo nors nebūtų nukentėjęs nuo blogo patarnavimo.

Pašto įstaigos aprūpintos tokiais moderniais aparatais ir taip brangiai mokesčių mokėtojams kainuojančiais, kad ir su mažesniu tarnautojų skaičiumi pasiektų puikius rezultatus. Dabar nuolatiniai nusiskundimai, kad paštas dirba su deficitu ir beveik kasmet keliami mokesčiai už pašto ženklus ir kitas siuntas. Taip toliau padėčiai tęsiantis, turės užsidaryti laikraščiai, žurnalai ne tik etninių grupių, bet ir didžiosios spaudos. Dabar jau kalbama už keturių dienų pašto pristatymą žmonėms. Amerikos žmonės kantrūs ar nerangūs.

Tad siūlau daugiau „Draugui" tokių laiškų nerašyti, o visą dėmesį nukreipti į valdžią. „Draugą" visi lietuviai turi prenumeruoti, jauni ir seni, nes vienintelis komunikacijos būdas informacijai ir lietuvybės išlaikymui. Joks amerikietiškas laikraštis tuo reikalu mums nepatarnaus. Reikia susirūpinti, kol ne vėlu. Reikia išmesti iš galvų mintis, kad gauna pasenusias žinias". Jas kiekvienas gali gauti iš TV, radijo ar amerikietiškos spaudos, bet toji spauda tyli apie mūsų reikalus: mūsų kultūrą, sportą, meną, literatūrą, politiką ir kitus. Nuo 1993 metų visi prenumeruoja lietuvių spaudą!

J. Plačas

MANO PIRMOJI KELIONĖ Į LIETUVĄ

Šiais metais gegužės m. baigiau Kristijono Donelaičio šeštadieninę lietuvišką gimnaziją. Mano močiutė man buvo pažadėjus, jei aš baigsiu gimnaziją gerais pažymiais, tai man apmokės kelionę į Lietuvą. Aš labai norėjau ir džiaugiausi, ką mokiausi mokykloje ir ką girdėjau iš mokytojų apie Lietuvą, pamatyti savo akimis ir susipažinti su giminėmis.

Tad šią vasarą liepos 9 d. močiutė, mama ir aš su Tautinių šokių grupe „Grandim" išskridome į Lietuvą. Liepos 10 d. nusileidome Vilniaus aerouoste. „Grandies" šokėjų jau laukė Vilniaus šokėjai „Šviesa" su dainomis ir muzika. Visi šokėjai ir mes kartu apsistojome Pedagoginio instituto bendrabuty. Bet mes bendrabutyje buvome tik keturias dienas su šokėjų grupe.

Šeštadienį iš ryto atvažiavo mūsų draugai ir išsivežė. Apžiūrėjome įdomesnes vietas. Buvome Trijų Kryžių kalne. Seniau pastatyti kryžiai komunistų buvo sudaužyti į gabalus. Atgavus nepriklausomybę, pastatė naujus kryžius. Senų kryžių gabalai padėti prie naujai pastatytų kryžių.

Nuo kryžių kalno žiūrint, nepaprastai gražus Vilniaus miesto vaizdas. Mes Vilniuj važinėjom ir pėsti vaikščiojom po senamiestį. Man labai patiko Vilniaus senamiestis.

Atvykome, kur sausio 13 d. įvyko žudynės. Visiems žuvusiems įkasti į žemę maži kryželiai, ir ta vieta apsodinta gėlėmis. Mums ten esant, moteris laistė pasodintas gėlytes. Buvome taipgi TV bokšte. Iš bokšto galima matyti visą Vilniaus vaizdą, nes per vieną valandą bokštas apsisuka aplink. Buvome Antakalnio kapinėse, aplankėm sausio 13 d. žuvusių ir Medininkuose sušaudytų kapus. Visų kapai skęsta gėlėse.

Sekmadienį po pusryčių važiavome į arkikatedrą išklausyti šv. Mišių, pasimelsti. Nuo arkikatedros nuėjom į Aušros Vartų koplyčią. Nuo čia važiavome į Kernavę. Kernavė tai pirmoji Lietuvos sostinė. Apylinkė labai graži, piliakalniai, ežerai.

Pirmadienį rytą keliaujam į Trakus. Koks ten neišpasakytas grožis — ežeras prie ežero. Ežerai pasipuošę žaliomis spalvomis. Šis grožis palieka neišdildomą įspūdį. Trakai ir jų apylinkės yra viena gražiausių Lietuvos vietų. Tik išlipus iš auto, apsupo būrys vaikų su atvirutėms ir kitais suvenyrais, ir labai įkyriai visiems siūlė. Visi norėjo dolerių.

Didžiausias ežeras yra Galvė. Plaukiojo pora gulbių su penkiais mažais gulbiniukais. Ežere plaukiojo ir baidarės. Kai kas norėjo paplaukioti, jų tarpe ir aš buvau. Man labai patiko. Tai pirmas mano išplaukimas buriniu laiveliu.

Pasistiprinę „Kibiniuose", keliavom į Elektrėnus. Čia šokėjai turėjo koncertą gryname ore. Šokiai labai, labai pasisekė, žiūrovai žavėjosi mūsų šokėjais ir jų šokiais. O šokių vedėją ir mokytoją, sėdinčią ant žolės, pora vyrukų pakėlė nuo žolės, nunešė prie scenos ir pastatė tarp šokėjų. Grįžom į viešbutį jau gerai sutemus.

Rytojaus dieną jau ir paskutinė mūsų draugystė su „Grandim" — išvažiavom į Rumšiškes. Iš Rumšiškių muziejaus važiuojam į Kauną. Kaune Laisvės al. ir Ožeškienės g-vės susiskirtime mes jau atsisveikinom su tautinių šokių šokėjais ir apsistojome pas gimines, mano močiutės sesers šeimą. Čia išbuvome 5 dienas.

Iš čia nuvažiavome į Suvalkiją, mano močiutės tėviškę. Tėviškė buvus graži, ant Šešupės kranto, bet dabar mažai kas belikę, išskyrus gyvenamą namą. Šešupėj mėginau žvejoti, viena žuvelė užsikabino, bet, ištraukus iš vandens, nukrito atgal į vandenį. Apskritai Suvalkijos ūkiai visi išdraskyti, tik stovi keli medžiai. Iš Kauno važiavom į Krakes, Kėdainių apsk., mano mamos tėvelio gimtinę. Toliau per Šaulius į Kryžių kalną. Kažkas nuostabaus, nematęs negalėtum įsivaizduoti, kiek ten kryžių yra, o tie kryžiai daugiausia apsukti rožančiais. Ir aš palikau kryželį.

Toliau leidomės į Telšius. Aplankėm kapus, kur yra palaidoti Rainių kankiniai, kurių tarpe yra ir mano senelis Vaclovas Pabarčius. Pradėjo lynoti, lygiai kaip ašaros krito, o mes važiavome į Rainių miškelį, kur buvo komunistų taip žiauriai nukankinti Telšių politiniai kaliniai. Aplankėm žudymo vietą ir koplyčią. Toliau važiavome į Palangą, kur gyvena močiutės brolis. Kitą dieną praleidau pleže. Buvo graži saulėta diena, maudžiausi ir šildžiausi saulutėje. Vieną dieną atvažiavo giminės iš Klaipėdos parsivežti mus, ir iš Klaipėdos persikėlėm į Nidą. Koks ten grožis! Važiuojant keliu, važiuoji lyg alėja. Pakelės apsodintos lieknomis pušelėmis ar baltuojančiais berželiais. Lipome į kalną Raganų keliu, kur prie tako daug įvairių medžio skulptūrų. O kopų gražumas, jau iš tolo matomos, jos padengtos geltonu smėliu. Po 6 d. Palangoje grįžtame į Kauną.

Važiuojant plentu, vienas malonumas, mažas judėjimas. Tik turėjome vieną nemalonumą, kai baigėsi benzinas. Benzino pardavimo vietą tuoj radom, bet buvo pietų laikas, vieną valandą — neparduoda. Mėginom pardavėją „papirkti" doleriais. Deja: „Šeimininkas, eidamas pietų, pasiėmė raktus"...

Lietuvoje išbuvau 3 savaites, labai esu patenkintas. Lietuvos grožis nuostabus. Netikėjau, kad aš tiek daug giminių turiu Lietuvoje. Sutikau antros eilės pusbrolį, kuris gimęs tais pačiais metais, tą patį mėnesį ir tą pačią dieną.

Svarbiausia, ką mokiausi šeštadieninėj lietuviškoje mokykloje apie Lietuvą, daug ką pamačiau pats. Mano didžiausias džiaugsmas buvo, kad aš galėjau kalbėti lietuviškai ir supratau juos. Tai nuopelnas mano mamos, močiutės ir K. Donelaičio mokyklos mokytojų.

Tad mano patarimas, kurie vaikai yra lietuvių kilmės: mokykitės lietuvių kalbą.

Zigmas Woodward
(16 m. amžiaus)

Karvė pagaunama už ragų, žmogus — už žodžių.

Baskų patarlė

INTERNATIONAL TRAVEL CONSULTANTS

Žaibas

Organizuojame grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir visus kitus pasaulio kraštus žemiausiomis kainomis.

CARGO — siunčiame oro linija

„ŽAIBAS" — virš 10 skirtingų paketų pasirinkimas su garantuotu pristatymu į namus Lietuvoje per 10 darbo dienų.

6525 South 79th Avenue
Hickory Hill, Illinois 60457
Telefonas (708) 430-7272

223 Kalvarijų gatvė
Vilnius, Lietuva
Telefonas 350-115 ir 778-392

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar Parduodant
- Greitas ir Sąžiningas Patarnavimas
- **MLS.** Kompiuterių ir **FAX** pagalba
- Nuosavybių įkainavimas **veltui**
- Perkame ir Parduodame Namus,
- Apartmentus ir Žemę.
- Pensininkams Nuolaida.

WESTLAWN parduodamas gražus 4 mieg. namas; virtuvė-valgomasis, dengta veranda gale namo; įrengtas rūsys. Paliekami visų langų papuošimai ir dauguma namų apyvokos daiktų. **$124,900.** Informacijai kreiptis į: **Steve, Century 21 Dabbs, tel. 708-479-2575.**

BURBANK, IL

Cozy brick home with related living for sale; 5 bdrms; 4 baths; c/air, fireplace; double drive; 2 car garage; full fin. basement; large deck + much more. Priced in low 190's. **Call after 5 p.m. Tel. 708-636-2662.**

FOR RENT

Gulfport, FL išnuomojamas butas vienam ar dviem asmenim žiemos sezonui ar visiems metams. Skambinti **813-345-0390**

Vilniaus mieste nuomojami butai. Nuoma žymiai mažesnė, negu viešbutyje. Skambinti Vilniaus telefonu Jonui ir Daliai: **76-65-06.**

IEŠKO BUTO

2-jų asmenų šeima ieško mažo pigaus (gali būti ir rūsyje) buto Gage ar Brighton parko apylinkėje. **Skambinti vakarais 476-4304.**

HELP WANTED

Drivers Wanted. LEONA'S PIZZA, full or pt., plenty of business, daily pay, must know city, have insurance and speak English, weekdays call 312-880-6483, weekends and after 5 p.m. call **312-327-8861.**

Valymo kompanija ieško 3 darbininkų (moterų). Skambinti: **708-820-9770.**

Palikti „message".

Pašaukė mane...

Ši knyga — tai dabartinio **Popiežiaus Jono Pauliaus II biografija,** kurią parašė Jo artimas jaunystės draugas, su kuriuo jis bendradarbiavo nuo 1940 iki 1978 metų. Knyga yra išversta į daugelį kalbų. Iš lenkų kalbos į lietuvių kalbą išvertė **kun. R. Jakutis.** Knyga turi daug iliustracijų, 352 psl., spaudė „Vilties" spaustuvė Vilniuje 1990 m. Kaina 4 dol. Su periuntimu — 6 dol. Illinois gyventojai dar prideda 32 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

REAL ESTATE

BELL-BACE REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Ave., Chicago, IL 60629
(312) 778-2233

INCOME TAX — INSURANCE

- Namų pirkimas ir pardavimas
- **MLS** kompiuterių ir **FAX** pagalba
- Veltui namų įvertinimas
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- **Visi agentai kalba lietuviškai**
- Nuolaida pensininkams

Century 21

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS

Asmeniškai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAIČIUI

Bus. 312-585-6100, res. 312-778-3971

Statome namus Vilniuje. Turime žemės sklypus ir statybos darbininkus. Ieškome užsakovų. Skambinti šiuo Vilniaus telefonu: **73-14-73.**

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio čia pas mus.

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Stret
Tel. — (708) 424-8654
(312) 581-8654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI

Turiu Chicagos miesto leidimą. Darbu ir užmiesty. Darbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.

312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

HAGGERTY CHEVROLET
6711 South Western • Chicago
(312) 737-4000

Darius Urbaitis

- Perkame, parduodame ar surandame Chevrolet, Pontiac, GMC Truck, Volkswagen, Oldsmobile ir Dodge firmų automobilius.
- Taip pat parduodame vartotus, mažai mylių turinčius, automobilius.
- Greitas ir efektyvus patarnavimas.
- Atsakome visus klausimus apie automobilius.
- Sklandžiai kalbame ir lietuviškai ir angliškai.

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS
Kreiptis į Hermis Deckys
Tel. 585-6624. Nuo 8 ryto iki 6 v.v.
Kalbėti lietuviškai

U.S. Savings Bonds Make Great Gifts.

A public service of this newspaper

DIDĖJA DARBAI IR ATSAKOMYBĖ

VACYS ROCIŪNAS

(Tęsinys)

Lietuvių Fondas

Dalia Puškorienė, LF įgaliotinė Ohio valstijai, pranešė, kad LF 1991 metai buvo rekordiniai: gauta įnašais ir palikimais 802, 941 dol. Pagrindinis kapitalas pasiekė 5,982,341 dol. Įstojo 171 narys. 1991 metai užbaigti su 6,548 nariais. 1992 metais iki rugpjūčio 31 d. gauta aukų 246, 475 dol. ir įstojo 34 nauji nariai. Tarybai pirmininkauja Povilas Kilius, valdybai Algirdas Ostis, Pelno skirstymo komisijai Marija Remienė. Iš viso buvo paskirstyta 257,555 dol.: švietimui — 117,785 dol., kultūriniams reikalams — 25,350 dol., visuomeniniams reikalams — 114, 420 dol., JAV LB krašto valdybai ir taryboms 69,650 dol.

Šie pelno paskirstymo duomenys buvo išsiuntinėti visiems LF nariams, ir tuo pradėtas telkimo ir naujų narių verbavimo vajus. Iš viso Lietuvių Fondas lietuvybei paremti yra paskyręs 3,338,381 dol. Atidavus Lietuvai vieną milijoną dolerių pagrindinio kapitalo, būtina LF kapitalą didinti, kad nenukentėtų išeivijoje ir Lietuvoje Fondo paramos būtini reikalai. Šiemet LF švenčia savo 30 metų veiklos sukaktį. Sesijoje dalyvaujančiam LF iniciatoriui dr. Antanui Razmai sesijos dalyviai nuoširdžiai plojo.

Ekonominės paramos Lietuvai projektas

Edmundas Kulikauskas, LB tarybos narys iš La Palma, California, pateikė kruopščiai paruoštą, 20 pusl. pranešimą su trumpais paaiškinimais ir skaidrėmis ekrane.

Pradžioje leidinio, kurį gavo sesijos dalyviai, nurodyta šaltiniai, kuriais remiantis šis projektas buvo sudarytas; būtent: Lietuvos valstybės atstovai ir patarėjai, Aukščiausios Tarybos deputatai, JAV ambasada, Overseas Private Investment corp., organizacijų atstovai, mokslininkai, specialistai, kolūkio pirmininkas ir darbininkas. Paduodamos ir daugelio pavardės.

Projekte konstatuojama, kad bendras ekonominis vaizdas nedaug žadantis: nors oficialiai bedarbių skaičiuojama mažiau negu 1% dirbančiųjų, bet sumažinta gamyba, nes užsakovai (Rusijos firmos neatsilyginusios, nėra iš ko pirkti žaliavų). Manoma, kad pusė firmų gali bankrutuoti. Vyriausybė biudžetą subalansuoja, užšaldydama atlyginimus, taupydama energiją, pakeldama benzino kainą. Negrąžinta nuosavybė tikriesiems savininkams. Sunkiai verčiasi ūkininkai, mokslininkai, menininkai, aukštosios mokyklos. Į užsienį išvežami spalvoti metalai.

Kad galėtų investuoti Lietuvoje, turi būti Rusijos kariuomenė išvesta, įvesta sava pinigų sistema, vėliau litas, vykdomas Lietuva 2000" informatikos projektas, statomi Pasaulio prekybos ir pramonės rūmai Vilniuje, patobulinti įstatymai, informuojama apie investicijų galimybes, konkurenciją su kitais kraštais dėl investicijų.

Investicijas skatina gera geografinė padėtis, geras transportas, elektros energijos balansas (eksportuoja 30%, kvalifikuota darbo jėga ir įstatymai, palankūs investicijoms.

Stambius projektus turėtų finansuoti valstybė (išleisdama paskolų lakštus) ir stambios užsienio firmos. Ir smulkūs projektai reikalingi paramos. Projektus skatina prekių trūkumai. Reikalinga parama ekonomikos mokslui. Prelegentas kalbėjo apie investavimo galimybes bankuose, firmose, privatizuojamų objektų pirkime ir firmų steigime bei vėliau valstybinių paskolų lakštų pirkime. Čia jis davė, nurodė net 15 projektų pavyzdžių.

Ekonomikos vystyme turėtų dalyvauti: AT, Lietuvos vyriausybė, atskiros ministerijos, prekybos ir ekonomikos vystymo agentūra, Lietuvos prekybos ir pramonės rūmai, bankai, verslo, pramonės, turizmo ir žemės ūkio draugijos, investicinių projektų paruošimo darbams įmonės, JAV ambasada, IESC, OPIC, Peace Corps, USAID.

JAV, kaip E. Kulikauskas sugestinuoja, galėtų dalyvauti ekonomijos vystyme. Čia daug padėti gali OPIC — Overseas Private Investment Corporation (ji padeda JAV firmoms prekiauti net 133 šalyse), IESC — International Executive Service Corps, kuri veikianti 53 kraštuose, Peace Corps ir USAID, kuri finansuoja įvairius projektus, įsskaitant ir IESC.

Nurodęs, kokia parama reikalinga, duoda ir siūlymų-patarimų AT ir vyriausybei: apdrausti indėlius Lietuvos bankuose investicijoms paskatinti, sudaryti aktyvų ekonominių reikalų kolektyvą JAV ambasadoje Washingtone ir taip pat turėti darbuotojų konsulatuose, nedėti akcizo mokesčio eksportuojantiems gaminiams.

Koks Lietuvių Bendruomenės vaidmuo? Padėti vystyti Lietuvos ekonomiką, sudaryti sąlygas visiems padėti savo Tėvynei. Tai galima padaryti specialistų parūpinimu, informacijos skleidimu, ryšiais, globa, investicijomis, įtaka JAV valdžioje, Lietuvos AT ir vyriausybėje.

(bus daugiau)

PLANUOJA PRAPLĖST O'HARE

Meras Daley su savo administracija planuoja siekti, kad iš Tarptautinio skyriaus O'Hare aerodrome būtų iškelta kavinės, aviacijos sekcija ir taip praplėstas aerodromas civiliniam susisiekimui.

Ar gali įvykti didesnis stebuklas, kaip vienam asmeniui bent sekundę matyti pro kito akis?

Henry David Thoreau

„DRAUGO" RĖMĖJAI

Pratęsdami prenumeratą „Draugui" aukojo:

30 dol. — Adelė Jurkšaitienė, Toronto, Kanada.

20 dol. — Bronius Jaras, Kenosha, WI; Marcella Bytautas, Downers Grove, IL; Jadvyga Mulokas, Santa Monica, CA; Mrs. Paul Kaselis, Chicago, IL; Bronė Bendoraitis, South Haven, MI; Rima Binder, Cary, IL; Antanas Zailskas, Cicero, IL; Alfonsas Rauckinas, Lockport, IL; dr. G. Skučas, Fairfax, VA; Aleksandra Žukas, Woodhaven, NY; Birutė Girnius, Allen Park, MI; Justin Skuodas, De Kalb, IL; Algirdas Stepaitis, Arlington Hts., IL; Kazė Brazas, Oak Lawn, IL; Bronė Kova, Chicago, IL; Margarita Vaičeliunas, Gary, IN; Elona Vaišnys, North Haven, CT; Stasys Rauckinas, Lemont, IL; Bronius Underys, Chicago, IL; Česlovas Tuminas, Los Angeles, CA; Valentinas Varnas, Los Angeles, CA; Stasys Griežė, Dorchester, MA; Balis Steponis, Seven Hills, OH; Jonas Kilčiauskas, Rochester, NY; Pranas Baltakis, Burtonsville, MD; Algirdas Banys, Bloomfield Hills, MI; Anne Zakas, Washington, PA; Stella Larsen, Gulfport, FL; Ona Elerts, Chicago, IL; Albertas Melninkas, Waterbury, CT; Stasys Žukauskas, Chicago, IL; Sigitas Bigelis, San Jose, CA; Elma Schweikauskas, Frenchtown, NJ; V. Andriulis, Geneva, IL; Otonas Kapteinis, Chicago Ridge, IL; Jurgis Lukaitis, Peoria, IL; Stasys Šidlauskas, Springfield, IL; Rev. John Gasiūnas, St. Petersburg, FL; Ona Linartas, Elizabeth, NJ; Antanina Leveckienė, Centerville, MA; Veronika Šatas, Fremont, WI; Romas Tervydis, Pleasanton, CA; John Grigaitis, Plymouth, MI; Anupras Tamulynas, Chicago, IL: Frank Joga, Valencia, CA; Vincas Kamaitis, Sutton, MA; Vytautas Kasniūnas, Beverly Shores, IN; Maria Krasauskas; Baltimore, MD; Arvydas Simonis, West Chester, PA; Algis Grincius, Cleveland, OH; Juozas Blažys, Chicago, IL; Kazys Ulevičius, Crystal Lake, IL; Ada Sutkus, Homewood, IL; Viktorija Kudirka, Chicago, IL; Emma Venckus, Chicago, IL; Adelė Sakalas, Oak Lawn, IL; Juozas Sabrinskas, Cicero, IL; Stasė Prialgauskas, Chicago, IL; D. Petrutytė, Chicago, IL; Emilia Susmaras, Chicago, IL; Philomena Peleckas, Chicago, IL; Bronius Gelažius, Chicago, IL; dr. Juozas Meškauskas, Chicago, IL: Anastasia Riškus, Oak Lawn, IL; Elena Rosėnas, Chicago, IL; Alfredas Sumanas, St. Pete Beach, FL; Zuzana Pupius, St. Pete Beach, FL; dr. Antanas Valiuškis, Barrington, RI; Ona Didžbalis, Menomonee Falls, WI; Joana Drukteinis, Omaha, NE; Roma Mastis, Hinsdale, IL; Stephanie Mockus, Merced, CA; Laima Milaitis, Oak Lawn, IL; Koste Dičiūnas, Garland, TX; Juozas Brizgys, Chicago, IL; Kazys Prišmantas, Vista, CA; Regina Schwarz, Cleveland, OH; Juozas Skomantas, Beverly Shores, IN; Viktorija Jonikas, Chicago, IL; Klemensas Šilkaitis, Adams, WI: Ona Kartanas, Omaha, NE; Albinas Kurkulis, Wheaton, IL; Isabel Oksas, Los Angeles, CA; Vacys Sčerba, Chicago, IL; Petras Uginčius, Fredericksburg, VA; Mary Pretkelis, Boulder, CO; Frank Baluta, Gulfport, FL; Ona Maciulevičius, Cleveland, OH; Alex ir Laima Kulnys, Rancho Palos Verdes, CA; Andrius Markulis, Chicago, IL; Juozas Bartkus, Ormond Beach, FL; Joseph Petkus, Kirkland, WA; V. Saimininkas, East Hartford, CT; A. Aleksiejūnas, St. Pete Beach, FL; Kastytis Giedraitis, Livonia, MI; Anthony Miner, Westborough, MA; Kazys Gudauskas, Baltimore, MD; Aušrelė Sakalas, Omaha, NE; Algis Dargužis, Burbank, IL; Anna Bigelis, Cicero, IL; Kęstutis Miliūnas, Chicago, IL; dr. S. Skripkus, Kearny, NJ; Zinaida Čižikienė, Chicago, IL; Algirdas Putrius, Chicago, IL; Laura Putrius, Chicago, IL; Jurgis Mažeika, Daytona Beach, FL; Raimundas Mieželis, Chicago, IL.

A.†A.

ADOLFUI ČAMPEI

baigus žemiškąją kelionę, liūdinčiai žmonai KAZIMIERAI, sūnui KAZIMIERUI su žmona DIANA, sūnui GEDIMINUI su žmona AUDRA ir visiems velionio vaikaičiams giliausią užuojautą reiškia ir kartu liūdi

Edis ir Regina Bačanskai
Jonas ir Rima Bačanskai
Romas ir Nerija Kasparai
Algis ir Dalė Lukai
Sigitas ir Vida Zubkai

Mielam

A.†A.

LEONARDUI ERINGIUI

į poilsį Amžinybėn iškeliavus, žmonai MEILUTEI, sūnums ANTANUI ir ALGIUI, broliams EDVARDUI ir KAZIUI su šeimomis reiškiame užuojautą ir kartu liūdime.

Stasys ir Algimantas Mažuliai
ir šeimos

A.†A.

GEDIMINUI MICKEVIČIUI

Amžinybėn iškeliavus, liūdesyje likusiems — žmonai ZOTAI, sūnui BERNARDUI, dukrai NIJOLEI su šeima ir kitiems giminėms bei artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Birutė ir Kazimieras Sekmakai
Vanda ir Jonas Stankai

NEW JERSEY, NEW YORK — „Lietuvos Atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. p.p. iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. „Music of Lithuania" programos, vedamos anglų kalba, iš tos pačios stoties, taip pat sekmadieniais girdimos nuo 1 iki 2 v. p.p. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N. J. 07060. Tel. 908-753-5636.

AMERICAN TRAVEL SERVICE
9439 S. KEDZIE AVENUE
EVERGREEN PARK, IL 60642
TEL. (708) 422-3000
FAX (708) 422-3163

Jau daugiau, negu 25 metai, kai mūsų agentūra organizuoja grupines ir individualias keliones į Lietuvą ir kitus kraštus geriausiomis kainomis. Maloniai ir sąžiningai jus aptarnausime. Informacijai skambinti: **1-708-422-3000.** Darbo val.: **pirmad., antrad., ketvirtd. ir penktd. 9 v.r.—5 v. p.p. Trečd. 9 v.r.—7 v.v.**

Mylimam Broliui

A.†A.

ROMUI MOMKUI

Lietuvoje mirus, nuoširdžiausią užuojautą VACLOVUI MOMKUI ir jo šeimai reiškia

Jaunimo Centro Valdyba
ir Moterų klubas

Tauriam lietuviui

A.†A.

GEDIMINUI MICKEVIČIUI

iškeliavus į Amžinybę, tebūna lengva svetingos žemės velėna. Velionio žmoną SOFIJĄ, mūsų draugijos narę, ir visus liūdinčius guodžia

Lietuvos Dukterų Draugija

A.†A.

LEONARDUI ERINGIUI

mirus, žmonai MEILUTEI, sūnums ANTANUI ir ALGIUI, broliui EDVARDUI su šeima ir broliui KAZIUI reiškiame nuoširdžią užuojautą

Jonas Grėbliauskas
Antanas Vitkauskas su žmona

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — (1-312) 523-0440 ir (1-312) 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — (1-312) 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — (1-312) 523-0440

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS

Laidotuvių direktoriai nuo 1916 metų praneša kad atidarė naujus laidotuvių namus

6541 S. KEDZIE
Marquette Parke
Kiti S. C. Lack laidotuvių namai:
11028 Southwest Hwy. * Palos Hills
9236 S. Roberts Rd. * Hickory Hills
2424 W. 69 St. * Chicago

Visų telefonas: 708-974-4410

PETKUS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOMES, LTD.

Marquette Funeral Home
2533 West 71st Street
Chicago, Illinois 60629
1-(312)-476-2345

Hills Funeral Home
10201 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
708-430-4455

Petkus-Butkus Funeral Home
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650
708-652-1003

Laidotuvių namai Chicagoje ir priemiesčiuose.
Visus laidotuvių namus galite pasiekti
skambindami **1-(312)-476-2345**

ANTHONY B. PETKUS **DONALD M. PETKUS**
DONALD A. PETKUS

The right flight to Vilnius

COPEN HAGEN AIRPORT

Skriskite SAS iš Š. Amerikos į Vilnių per Kopenhagą! Kopenhagos aerodrome lengva ir patogu persėst į kitą lėktuvą. Čia išvengsite keleivių spūsties. Skrydžiai į Vilnių — tris kartus savaitėje. Vietinių lėktuvų tvarkaraštis atitinkamai pritaikytas transatlantiniams.

Kai būsite Kopenhagos aerodrome, aplankykite „tax free" parduotuves. Nemažai sutaupysite!

„Mileage Plus" ir „OnePass" nariai gauna kreditą už nukeliautas mylias. Platesnei informacijai skambinkite savo kelionių agentui arba

SAS Tel. 1-800/221-2350

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES

x Vėlinių iškilmės Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse vyks šį sekmadienį, lapkričio 1 d. Prie Kapinių Steigėjų paminklo 12 val. vyks trumpos religinės ir visuomeniškos apeigos. Vėlinių žvakės uždegimu ir vainiko padėjimu bus pagerbti visi mūsų tautos mirusieji. Iškilmes jau daug metų organizuoja ir praveda Bendruomenės Pasauliečių komitetas ir Kapų savininkų draugija, garbės sargyboje dalyvaujant uniformuotiems šauliams ir šaulėms. Visuomenė kviečiama dalyvauti šiame bendrame mirusiųjų pagerbime bei aplankyti šiose kapinėse besiilsinčius artimuosius ir draugus.

x „Žemaičių plentą" muzika Bražinsko, padainuos mišrus choras savo svečiams metiniame Lietuvių operos baliuje lapkričio 14 d. Jaunimo centre. Ši šauni daina, gražūs žodžiai ir melodija graži patiks visiems, ne vien žemaičiams, patiks ir jums atsilankius į balių. Baliaus reikalus tvarko valdybos vicepirmininkas Jurgis Vidžiūnas.

x Valdas ir Siga, dr. Vitalijos ir muziko Vasaičio vaikai, Rytmetyje šeimoms lapkričio 1 d. atliks muzikinę valandėlę. Atsilankiusių šeimų vaikams bus paruošti įvairūs darbeliai, žaidimai ir rateliai, kurie paįvairins laiką po šv. Mišių Lemonte. Organizuoja Montessori auklėtojų sekcija ir mokyklėlių tėvai.

x Diana ir Donius Remiai, ilgamečiai „Draugo" skaitytojai ir rėmėjai, praėjusią vasarą beveik du mėnesius praleido Lietuvoje, lankydami gimines ir draugus. Tuo metu Vilniuje buvo išleistas D. Remio pirmasis eilėraščių rinkinys „Išsipildymo sala". Ta proga Vilniaus spaudoje buvo išspausdintas su juo pasikalbėjimas. Po viešnagės Lietuvoje D. ir D. Remiai dar aplankė Prahą, Vieną ir Budapeštą. Grįžęs D. Remys pasiuntė Lietuvos archyvams 3100 straipsnių, surinktų iš JAV-ių periodikos apie Lietuvą ir jos laisvinimosi pastangas.

x Laisvalaikio darbų parodą rengia Jaunimo centro Moterų klubas lapkričio 20 d. Darbai bus išstatyti Jaunimo centro mažojoje salėje. Dėl informacijos skambinti S. Endrijonienei, tel. (312) 925-2221.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 778-0800
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
201 E. Ogden Ave., Ste. 18-2
Hinsdale, IL 60521
Tel. (708) 325-3157
Valandos pagal susitarimą

x A.a. kun. Juozą Vašką, MIC, Lietuvių Fonde įamžino su 200 dol. jo geri bičiuliai — Stasys ir Elena Barai ir Jonas Lukas.

x Lietuvių išeivija stipriai talkina Lietuvai jaunimo auklėjimo, švietimo ir asmeninės gerovės pakėlimo srityse. Teikiama pagalba bus svarstoma ir aptariamas jos stiprinimas š.m. lapkričio 7-8 dienomis Washingtone, D.C., įvyksiančioje konferencijoje humanitarinės paramos Lietuvai klausimais. Simpoziumo svarstybose dalyvauja: Emilija Sakadolskienė — A.P.P.L.E. direktorių tarybos narė; dr. Albina Prunskienė — našlaičių globos sambūris; Regina Kučienė — JAV LB Švietimo tarybos pirmininkė; Sesuo Ignė Marijošiūtė — Lietuvių Katalikų Sielovados tarnyba; Dana Baltutytė — Lietuvos Švietimo ir kultūros ministerijos patarėja specialių vaikų auklėjimui, Australijos lietuvaitė, dvejus metus darbavusis Lietuvoj; Rimas Jakas — A.P.P.L.E., Vilties organizacijos, dr. G. Puro centro talkininkas specialių vaikų auklėjimui.

x Ligija Tautkuvienė kalbės monografiniame filme apie Titą Masiulį, žuvusį prie televizijos bokšto lemtingąją sausio 13 dieną. Vakaronę ruošia Jaunimo centro Moterų klubas spalio 30 d. 7:30 val. vakare Centro kavinėje. Ateikite ir pasiklausykite, pasižiūrėkite filmo ir prisiminkime kartu, kaip lietuviai mokėjo kovoti už savo laisvę bei teises. Galbūt tai padės mums bent valandėlei pamiršti buvusių balsavimų Lietuvoje rezultatus.

x Lietuvių tautinio kultūros fondo (LTKF) metinio narių susirinkimo išrinktoji taryba savo posėdyje išskyrė Fondo valdybą: Stasį Briedį — pirmininku, Petrą Buchą — vicepirmininku-sekretoriumi ir Oskarą Kremerį — iždininku. Valdyba jau perėmė pareigas ir planuoja artimiausius darbus.

x „Į laisvę" žurnalo rudeninis Nr. 114 jau išspausdintas. Jame įdomūs straipsniai apie prof. Leono Karsavino paskutines gyvenimo dienas, Ariogalos partizanus, poetą Bronių Krivicką, politinės sąžinės, socialinės demokratijos bei ekonominės Lietuvos transformacijos klausimus. Šio numerio puslapiuose susijungia praeitis ir dabartis. Štai keletas autorių: V. Valiušaitis, J. Antanaitis, P. Narutis, V. Volertas, J. Pabedinskas ir kiti. Žurnalą leidžia Lietuviškų Studijų centras Chicagoje tris kartus per metus. Redaktorius Juozas Baužys, administratorius Jonas Prakapas.

x V. Kundrotienė iš Pigeon, Michigan, pranešdama laikiną adreso pakeitimą, prisiuntė ir savo 25 dol. auką „Draugui". Dėkojame už paramą.

x 55 SVARŲ geriausių maisto produktų rinkinys — **$98;** 22 sv. mažesnis paketas — **$65;** 22 sv. mėsos produktų ir aliejaus — **$98.** Prie visų siuntinių galite užsakyti aspirino ir vitaminų. **Transpak, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**
(sk)

x Tik Baltia Express galite nuspręsti, koks siuntimo būdas jums patogiausias. Siuntiniai laivu — tik 65 ct. už svarą. Naujas, patogus patarnavimas — siuntiniai **lėktuvu-laivu** per 30 dienų nuo Čikagos iki gavėjo Lietuvoje. Informacija nemokamu tel.: **1-800-SPARNAI arba 1-800-772-7624, Baltia Express Co., Ltd. 3782 W. 79 St., Chicago, IL 60652.**
(sk)

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

SIUNTINIAI SENELIAMS IR VAIKAMS

Susirinkę rugpjūčio 23 d. Chicagos Caritas Talkos būrelio nariai sujudo aprūpinti savo šelpiamas Caritas įstaigas Lietuvoje. Išklausę Julijos Saulienės pranešimo po savo kelionės į tas parapijas bei įstaigas, kurias yra sušelpęs Chicagos Caritas Talkos būrelis, jie sunešė į Seklyčią drabužių bei batų vaikams ir seneliams, paklodžių, antklodžių ir rankšluosčių. Nepagailėjo net piniginių aukų.

Tad prieš savaitę būrelio narės Jolanta Mikūnienė, Sofija Jelionienė ir Jonė Valaitienė, nupirkusios dar trūkstamų dalykų, išsiuntė keturis kalėdinius siuntinius.

Į Kaltinėnus, kur kun. Petras Linkevičius rūpinasi į parapiją atvestais 20 našlaičių, pasiųsta batų, kojinių, viršutinių ir apatinių drabužėlių ir kakavos. Susidarė 412 svarų siuntinys.

Į Ukmergės Caritas, kurio šalpos veiklą koordinuoja ses. Zita Mikalauskaitė, pasiųsti drabužiai našlaičiams, seneliams ir daugiavaikėms šeimoms. Iš viso išėjo per 400 svarų.

Dviejų šimtų svarų siuntinys pasiųstas ir į Rumbonis. Ten užpernai sudegė namas, kuriame gyveno aštuonios senelės. Prisidėti prie namo atstatymo išlaidų, apmokėti samdomųjų darbininkų algoms jau anksčiau buvo įteikta 100 dol. auka. O dabar pasiųstas ir 200 sv. siuntinys: paklodžių, antklodžių, rankšluosčių, o pačioms senelėms — skarelių, švarkų bei kojinių.

Galėjome padėti ir Saulės Katalikų gimnazijai Utenoje. Ši gimnazija buvo pati pirmoji, įkurta prieškarinėje nepriklausomoje Lietuvoje. Vėliau ji išsikėlė į Kauną. Dabar buvusiame pastate Utenoje ji vėl atsikūrė. Chicagos Caritas būrelis padėjo joje veikiantiems skautams, pasiųsdamas jiems skautiškų uniformų ir „Skautų aido" žurnalų. Būrelis vaikams pasiuntė ir megztinių bei kakavos.

Dėka Chicagos Caritas Talkos būrelio narių rūpesčio Lietuvos vaikais ir seneliais, jų buitis bus bent kiek lengvesnė šią žiemą, kuri visiems Lietuvos gyventojams bus ypač sunki dėl kuro trūkumo. Visos į Seklyčią suneštos dovanos sudarė įspūdingą kalną, iš kurio sudarėme keturis didelius siuntinius. Žinodami, kiek daug pagalbos reikės šią žiemą seneliams ir vaikams, nesididžiuojame, bet dėkojame Dievui, kad visų mūsų bendrų pastangų dėka turime šį būrelį, per kurį galime atlikti artimo meilės darbą Lietuvoje.

a.z.

x Marija Kriaučiūnienė ir Liucija Hoffmanienė pakviestos, sutiko įeiti į Lietuvos Vaikų Viltis komiteto narių gretas. L. Hoffmanienė ir M. Kriaučiūnienė taip pat yra Lietuvos Vaikų Viltis savanorės, globoja iš Lietuvos į JAV gydytis atvežtus Lietuvos invalidus vaikus.

x Dail. G. Žumbakienės grafikos paroda Lietuvių Dailės muziejuje, Lemont, IL. Atidarymas **spalio 31 d., šeštadienį, 7:30 v.v.** Tuo pačiu metu fotografijos galerijoje atidaroma jaunųjų fotografų paroda „Upės, ežerai, jūra ir laivai".
(sk)

x Į ALTO vakarienę spalio 31 d. 7 val. vakare Lietuvių Tautiniuose namuose vietos užsakomos pas E. Oželienę **312-254-7553** arba pas A. Repšienę **312-434-4645.**
(sk)

Tėvynės ŽVAIGŽDUTĖ

Įsteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Piešė Irena Kvantaitė

RUDUO

Rudenį yra labai smagu. Kartais užeina audringos dienos, ir vėjas drasko nuo medžių skirtingų spalvų lapus. Kartais oras yra ir labai gražus.

Kai ateina rudens lietūs, man patinka būti namie. Kai kambariai šilti, namai pasidaro jaukūs. Tada mama iškepa ką nors gardaus krosnyje, ir visa virtuvė kvepia.

Rudenį medžiai labai pasikeičia, pasidaro spalvingi ir gražūs. Vėjo pučiami pageltę lapai krenta į žemę. Žemė pasidaro spalvota nuo medžių lapų: geltonų, raudonų, oranžinių, rudų. Sunku rudenį atrasti žalią lapą. Oras būna malonus, nei per karšta, nei per šalta.

Rudenį būna vaikų mėgiama šmėklų diena. Tada vaikai pjausto moliūgus. Aš prisirenku daug saldainių.

Ruduo yra labai įspūdingas, todėl yra smagu.

Karina Turnerytė

MANO BAIDYKLĖ

— Kristina! Kristina! — kažkas šaukė.

— Ne. — Aš buvau lovoj. Man labai nepatinka keltis.

— Tau reikia.

— Gerai, — aš atmerkiau akis.

Prie mano lovos stovėjo tikra baidyklė.

— Aa! — Aš uždėjau savo pagalvę ant galvos.

Baidyklė buvo keista. Ji turėjo violetinę galvą su ilgu snapu, kiaulės nosį ir krokodilo dantis. Turėjo mėlynus ragus ir tris akis. Dėvėjo plunksnotą kostiumą, turėjo tris rankas: vieną raudoną ir dvi violetines. Kojos buvo ilgos, mėlynos, su spalvotom kojinėm.

— Labas! Aš esu Tūtly, — baidyklė pasakė.

— Ką? Tūtly? Ką tu čia darai?

— Kur aš esu? — baidyklė paklausė.

— Mano kambaryje, — atsakiau.

— Man čia nereikia būti. Aš paklydau. Bye! — tai pasakiusi nuskrido.

— Bye! Ji kalba angliškai, — pagalvojau.

Buvo laikas eiti miegoti. Aš buvau savo kambaryje.

— Labas, — išgirdau balsą.

Aš apsisukau ir pamačiau Tūtly.

— Išeik iš čia! Eik į kitą namą, — pasakiau.

— Gerai! — ji nuskrido.

Kai atėjo Halloween diena, ji vėl atėjo pas mane.

Kristina Vaškytė,
Baltimorės Karaliaus Mindaugo lit. m-los mokinė
(„Pirmieji žingsniai").

KAIP BRANGI LIETUVA?

Sėdžiu, žiūriu pro langelį
Ir galvoju aš dažnai,
Kaip brangiojoj mūs tėvynėj
Vyksta svarbūs reikalai?

Kaip gyvena giminaičiai
Ir tėvelio, ir mamos?
Ir galvoju susimąstęs,
Ar pas mus jie atvažiuos?

Sėdžiu, žiūriu pro langelį
Ir galvoju aš dažnai,
Kaip brangioji mūs tėvynė?
Kaip gyvuoja jos vaikai?

Ar kariuomenė dar yra?
Ar jau grįžo Rusijon?
Ar mūsiškiai pasiruošę,
Jei reikės, žygiuot kovon?

O gal aš nukeliausiu
Mūsų žemę pamatyt
Ir savuosius giminaičius
Mūs tėvynėj aplankyt?

Linas Gierštikas

VAIKAS NORI MOKYTIS

(Tęsinys)

Labai naudinga lyginti panašiai skambančius žodžius, tokius, kaip Ona - ola, Rasa - basa - kasa; Alė - arė ir pan. Mama ar tėtė aiškiai ištaria žodžių porą, vaikas įsiklauso, suranda skirtingus garsus ir juos nurodo. Šis žaidimas tinka ketverių penkerių metų vaikui.

Palengva žaidimus įvairinkime. Pavyzdžiui, sugalvokime žodžių, prasidedančių vienodu garsu (Aldona, aguona, adata) ir pasiūlykime vaikui padaryti tą patį, geriausia, žinoma, su kitu garsu.

Jeigu vaikui matant nupiešime keletą daiktų, kurių pavadinimai prasideda tuo pačiu garsu, pavyzdžiui, „a" ir užrašysime šią raidę, tai susiesime garsą su raide (girdimą ir matomą vaizdą) ir mokysime pažinti šią raidę. Mažyliai didžiuojasi, kad jau pažįsta kai kurias raides. Tad siūlau dažniau piešti kartu su vaiku piešinėlius, panašius į šiuos, ir rašyti atitinkančias raides.

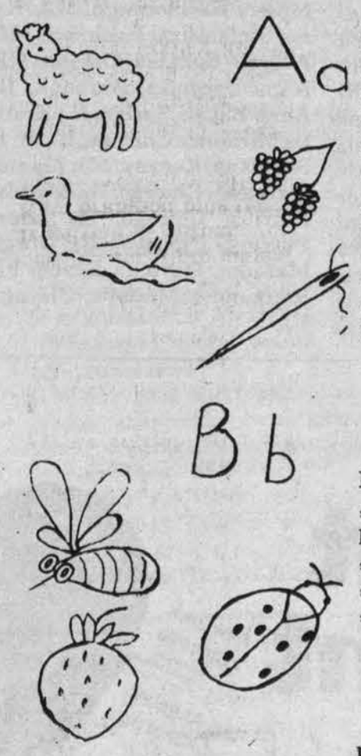

Tik dar kartą primenu: jokios prievartos! Vaikas mokosi tiek, kiek nori. Amžius iki mokyklos — žaidimų amžius.

Laima Tamošiūnienė.
Piešiniai **Jolitos Beržvinskienės.**
Lietuva.

PELĖS PRAŠYMAS

Toli toli, viename miške gyveno karalaitė. Ji gyveno viena didelėje pilyje. Kartą, kai ji miegojo, atėjo pelė. Ji buvo didelė, juodos spalvos. Ji dėvėjo baltą kepurę. Kai karalaitė pabudo, pamačiusi pelę, labai išsigando. Pelė pradėjo kalbėti:

— Ar esu geroji laumė, prašau man padėti.

— Kaip aš tau galiu padėti? Pagaliau nežinau, ar tu nesi ragana, — aiškino karalaitė.

— Nebijok, aš esu pelė. Tik duok man ąsnūrio gabalą ir mažą puoduką vandens. Duodama man puoduką vandens, nuimk kepurę nuo mano galvos.

Karalaitė pelei davė viską, ko ji prašė, nuėmė ir jos kepurę. Už kelių sekundžių pelė pavirto mažu nykštuku.

Rima Vilimaitė,
(„Dainavos draugai", JAS 1991)

ŽALČIAI, PAUKŠČIAI

(Legenda)

Spalio mėnesį Katalikų tikyba paskyrė Marijos garbei. Šį mėnesį žmonės raginami kalbėti rožinį. Ta proga patiekiu trumpą legendą apie Mariją. Kaip žinote, legendos yra žmonių sukurti pasakojimai, kurie ne visada turi ryšio su tikrove.

Tai atsitiko labai, labai seniai. Tuomet žalčiai dar nešliaužinėjo pilvais, kaip dabar, bet turėjo kojas, tad vaikštinėdavo žeme. Dažnai velnias, į žaltį pasivertęs, stengdavosi kokiu nors būdu pražudyti brangiausią Dievo sutvėrimą — žmogų.

Kartą šventoji Dievo Motina Marija ėjo per mišką labai giliai susimąsčiusi. Tik staiga iš po lapuoto medžio krūmo iššoko žaltys, turbūt norėdamas Mariją sugundyti. Marija, tai pamačiusi, labai išsigando. Paskiau, praėjus išgąsčiui, Marija sušuko:

— O tu, bjaurusis sutvėrime! Už tokį netikėtą išgąsdinimą šliaužiosi pilvu po žemę!

Žalčiui tuojau kojos pražuvo, ir krito jis krūtine į smėlėtą žemę. Nuo to laiko žalčiai labai gerbia Mariją ir laukia, gal Ji kada nors pasigailės jų ir sugrąžins jiems kojas.

Kiekvienais metais Marijos gimtadienio šventėje (per šilinę), laike Mišių, kai kunigas įlipa į sakyklą pamokslą sakyti, visi žalčiai ir gyvatės išlenda iš savo olų, sulipa į medžius ir klausosi, ar neišgirs ką nors gero apie save; bet išgirdę prakeikimus, o ypač sakant: „O žalty, prakeiktasis ir niekam nevertasis", nuliūdę nusileidžia žemyn, susigėdę sulenda vėl į savo tamsias olas (urvus) ir guli per visą žiemą.

(Bus daugiau)

* * *

Kalbasi du mokiniai Jonas ir Petras. Jonas klausia Petrą: „Ar tu gali per vieną minutę pasakyti visas JAV sostines?" — „Ne, negaliu. O tu gali?" — „Taip", — atsakė Jonas, — „Washington, D.C.".

GALVOSŪKIS NR. 16

Į viešbutį užėjo trys vyrai ir paprašė trijų kambarių nakvynei. Savininkas užregistravo ir paėmė iš kiekvieno po 10 dol. Kitą rytą savininkas apsižiūrėjo, kad paėmė iš jų 5 dol. per daug. Pasišaukė viešbučio tarnautoją, įdavė jam 5 dol., kad grąžintų tiems trims vyrams. Tarnautojas buvo nesąžiningas. Kiekvienam vyrui davė po vieną dolerį, o sau pasiliko du dol.

Tuo būdu kiekvienas vyras, kad mokėjus po 10 dol., mokėjo tik po 9 dol. 9 padauginus iš trijų, gausime 27. Prie 27 pridėjus 2 dol., kuriuos sau pasiliko tarnautojas, susidaro 29 dol. suma. Kur dingo vienas doleris? Išspręskite šią problemą.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 17

Jei paimsime raidyno raidę B ir suderinsime su E, tai su kuo derinsis skaitlinė 2 (su kuria kita skaitline)?

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 18

Žemiau pamatysite parašytą eilėraštį, kuriame trūks žodžių. Vietoj trūkstamo žodžio bus trys taškai. Tad vietoje tų trijų taškų įrašysite reikalingą žodį. Žodžiai bus surašyti atskirai, bet ne iš eilės, reikės pasirinkti tinkamą. Už visą darbą — 5 taškai.

Aš buvau ..., o dabar jau ...
Lovoj ... Kai guliu, išsitiesti ...
Tėtės batais ..., per ... Nepaeinu.
Aš ... pipiras, o ... jau vyras.
Pats ... atsiradau, ką tik ... tą darau

Žodžiai: Noriu, pipiras, duris, vyras, dabar, ankšta, buvau, negaliu, ankšti, apsiaunu.

Už teisingai surašytus žodžius 5 taškai.

GALVOSŪKIS NR. 19

(Žiūrėkite piešinį)

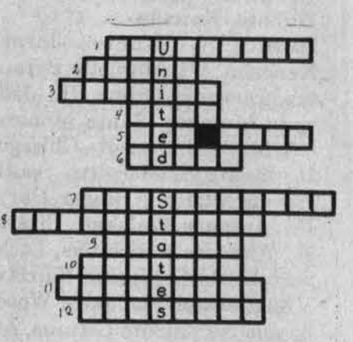

Nupiešta 12 eilių su langeliais. Į kiekvieną eilę įrašysite atitinkamą JAV valstiją (state). Šiek tiek palengvins darbą viduryje surašytos raidės. Juodame langelyje nereikės rašyti raidės.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 20

(Žiūrėkite piešinėlį)

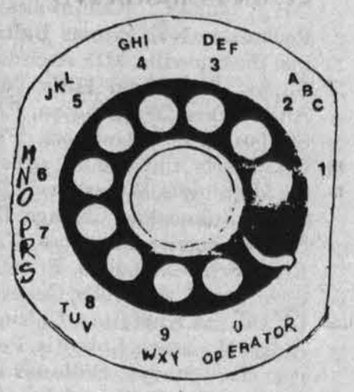

Matote nupiештą telefono diską (dial). Taip pat penkias eiles skaitlinių. Vietoje skaitlinių įrašysite diske pažymėtas raides. Iš tų raidžių susidarys penki žodžiai, tai bus lietuviška patarlė. Diske raidės be lietuviškų ženklų, sudėsite visus lietuviškų raidžių ženklus. (5 taškai) 1. 2597, 2. 727250, 3. 52, 4. 543Z8847, 5. 753742.